

6.9.1061

AZ ALSÓBORSODI REF. EGYHÁZMEGYE

1913 ÉVI SZEPTEMBER HÓ 9-ÉN (SERÉPFALU-
BAN TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

REGYZŐKÖNYVE

SZERKESZTETTE:

GAÁL FERENC

EGYHÁZM. LELKÉSZI FŐREGYZŐ.

44. SZÁM.

MISKOLCZ

NYOMATOTT A LÁSZLÓ-KÖNYVNYOMDÁBAN

1913.

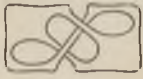
AZ ALSÓBORSODI REF. EGYHÁZMEGYE

1913 ÉVI SZEPTEMBER HÓ 9-ÉN (SERÉPFALU-
BAN TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

REGYZŐKÖNYVE

SZERKESZTETTE:
GAÁL FERENC
EGYHÁZM. LELKÉSZI FŐREGYZŐ.

44. SZÁM.

2072/1956.

AZ ALSÓBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
1913 ÉVI SZEPTEMBER HÓ 9-én, CSERÉPFALUBAN
TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

Dr. Tüdös István esperes, Huszty Béla vil. tanácsbíró, mint helyettes gondnok kettős elnöksége alatt:

Jelen vannak: Sólyom Gyula, Halászy József, Szalóczy Pál, Horváth Bertalan és Tóth Béla lelkészi tanácsbírák: Bottlik István, ifj. Kérészy Barna világi tanácsbírák; Baksa Lajos, Csiky Béla tanító képviselők; Gaál Ferenc lelkészi főjegyző, Dr. Nagy Ferenc világi főjegyző; Tóth István lelkészi, ifj. Mocsáry Lajos világi aljegyző és Puky László tb. világi jegyző.

Az egyes gyülekezetek részéről:

Alsószolca: Baksa Lajos tanító.

Ároktő: Kiss Albert lelkész és Kis János.

Átány: Diószegi Mihály lelkész és Bedécs György gondnok.

Borsodgeszt: Sólyom Sándor, Cseh József gondnok.

Borsodharsány:

Böcs:

Bükkaranyos:

Bükkzsércz: Molnár Gyula lelkész.

Cserépfalu: Pósa Péter lelkész, Kósik István gondnok.

Diósgyőr:

Eger: Tóth István lelkész, Kolosy Móric gondnok.

Egerlövő: Sólyom Barna lelkész, Molnár Sándor.

Emőd:

Felsőábrány: Gergely Béla lelkész, Dósa Bálint gondnok.

Gelej: Kenyeresi Károly lelkész, Jóczik Márton gondnok.

Hejőcsaba: Sólyom Gyula lelkész.

Hejőpapi:

Hejőszalonta: Gönczi Bertalan gondnok.

Hejőbába: Szabó Sándor gondnok.

Heves:

Igriczi: Gecse Albert lelkész, Nagy Ferenc gondnok.

Kisgyőr: Zarándy Bertalan lelkész, Nagy József gondnok.

Kistokaj: Gombos Imre lelkész.

Ládháza: Eötvös Ferenc lelkész.

Maklár:

Mezőcsát: Szalóczy Pál lelkész.

Mezőnagymihály: Szabó József lelkész.

Mezőkeresztes: Szabó András, Vajda Sándor lelkészek.

Miskolcz: Dr. Tüdös István, Tóth Béla, Farkas István lelkészek.

Nemesbikk:

Noszvaj: Bodnár Béla lelkész, Majnár Ferenc gondnok.

Ónod:

Poroszló: Gaál Ferenc lelkész, Dienes Imre gondnok.

Sajókeresztúr:

Sály: Szakács Pál, Erdélyi Gyula.

Tibolddaróc: Farkas Pál tanító.

Tiszadorogma: Halászy József lelkész, Lipcsei Ferenc gondnok.

Tiszakeszi:

Tiszanána: Kérészy Barna lelkész.

Tiszaoszlár:

Tiszapalkonya:

Tiszaszederkény: Horváth Bertalan lelkész.

Tiszatarján: Ferenczy Dániel lelkész, Somodi Sándor gondnok.

Tiszavalk: Takács Mihály lelkész, Tóth Vince gondnok.

Újlőrinczfalva: Pósa Béla lelkész.

Vatta: Gere Lajos lelkész.

A segédlelkészek közül: László Sándor, Igaz József és Ivanics Bertalan.

1. Gyűlés megkezdése előtt, az istenitiszteletre hívó harangszóra, úgy a gyűlés tagjai, mint a helybeli egyház hívei nagy számban sereglettek a templomba, hol László Sándor miskolczi segédlelkész, egy szívből fakadó, költői szárnyalású, szép imádságban emelte lelkünket az Egek Urához.

2. Isteni tisztelet végeztével Dr. Tüdös István esperes segedelem kérő fohászkodása után bejelenti, hogy gondnokunk ő méltóságát egészségi állapota tartja vissza a gyűlésünkön való megjelenéstől, az időközben megérkezett Huszty Béla világi tanácsbíró kéri fel az elnöktársi teendők végzésére

s a gyűlést megnyitja.

3. A megbízólevelek bemutatása s a gyűlésre képviselőkül küldött tagok számbavétele után

esperes a gyűlést törvényesen megalakultnak jelenti ki.

4. Gyűlésről való elmaradásukat írásban is bejelentették: Andó Lajos, Bársony György, Bodolay István, Bónis Bertalan, Csiszár Béla, Fekete Gyula, Maklári Ernő, Marsalkó Endre, Mauricz Árpád, Dr. Molnár Gyula ügyész, Kovács Mihály, Pappszász Lajos, Román Ernő, ifj. Sólyom Gyula, Somody János, Szabó Bertalan, Nagy Lajos.

Az igazolásokat közgyűlés elfogadja, a távolmaradásokat pedig be nem jelentett lelkészek az előirt bírságban elmarasztaltatnak.

5. Az esperesi jelentést, mely a lefolyt félév egyházi eseményeit híven tárja fel, miután kinyomatva, minden egyháznak megküldetett.

Közgyűlés felolvasottnak tekinti s az esperes iránt való elismerésének és köszönetének kifejezése mellett jegyzőkönyvében kinyomatni határozza, amint következik:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Tavaszi közgyűlésünk óta lefolyt egyházmegyei közéletünk feltünőbb s érdekesebb jelenségeiről tartozom megemlékezni, amidőn e jelentésemet tisztelettel beierjesztem abban a tudatban, hogy most is, mint egyébkor hivatalos kötelességet teljesítek az ügyek őszinte feltárásával. Jelentésemnek épen az őszinteség s nyíltság kíván minden alkalommal nagyobb súlyt kölcsönözni, hogy soha semmiben ne legyen se áltatás, se tettetés, hanem a szükségnek megfelelő határozattal próbáljunk buzdítani, ahol ezt várják

tőlünk, dorgálni, ahol ezt kell gyakorolni s dicsérni, ahol az elismerés szava hallatható.

Hogy ezek közül melyiket alkalmazzuk az időközben felmerült jelenségekre, azt az egyházmegyének s közgyűlésének minden egyes tagja önmaga állapíthatja meg saját lelkében, amint elvonódnak szemei előtt e jelentés kapcsán az egyes mozzanatok.

*

Gyülekezeti életjelenségeink során mélyreható jelentőségűnek kell jeleznem azt a két lelkész-választási ténytet, amelyeknek egyike a felsőábrányi gyülekezet régóta tartó függő helyzetét szüntette meg s adta meg a kívánatos békességes fejlődés lehetőségét, a másika pedig a diósgyőrvasgyári gyülekezetnek rendelte az első lelképásztort, akinek az a hivatása, hogy a mustármagot terebélyes fává növevssze annak az isteni kegyelemnek támogatásával, amely az 1908-ban alakult fiókegyházat rövid öt év alatt anyaegyházzá fejlesztette. A felsőábrányi lelkész-választást az egyházkerületi bíróság megerősítette s így Gergely Béla ottani lelkészkedésének nincs többé semmi akadály. Úgy ezt a választást, mint a diósgyőr-vasgyárit, amelynek az lett az eredménye, hogy Szarka Gyula miskolczi segédlelkészt meghívták, tisztelettel kérem megerősíteni, a megválasztottakat beerősíteni s mindkét új pásztornak kössük a lelkére: az Úrral mindent megtehetnek, az Úr nélkül semmi jót sem tehetnek, azért mindig csak az Istennel végezzék munkájukat!

*

Ha a felsőábrányi s diósgyőrvasgyári gyülekezetek új s ifjú erőket nyertek, akik az Úr szolgálatában hivatalosak is, hivatottak is, sőt kötelezettek is minden jó munkát végezni, a poroszlói gyülekezet régi, kipróbált hűségű s erejű munkást vevstett el Fűry Gyula tanítójában, aki földi nyugalom helyett örök nyugalomra tért, hogy ott legyen lelke, ahol sem kényszer, sem jókedv, sem népszerűség, sem kegyvesztettség nem uralkodnak, hanem az örök bíró ítél igazán! . . . A sokat szenvedettnek teste pihenjen csendesen a sírnak mélyén! Akik pedig tanítványai voltak, emlékezzenek meg róla jó szívvel, amint egyházmegyénk is kegyeletes érzésekkel örökíti meg emlékezetét!

Jól megérdemelten vonult nyugalomba Fogarassy Jenő mezőcsáti tanító, aki mindvégig méltó dicsekedése volt egyházmegyénknek s példaként mutatunk tanítói működésére, amely nemcsak az iskola falai között folyt le, hanem kihatott az életnek iskolán kívüli helyeire is, ott is gazdag és áldásos eredményeket idévve elő. Szíve, lelke, egész valója a nép művelésének, vallás-erkölcsi nevelésének volt szentelve, aki ellenállhatlan erővel ragadta magával a kicsinyeket és nagyokat, valamint pályatársait, akik azzal a tisztelettel tekintettek rá, amely csak azoknak jut osztályrészül, akik előtt a legnagyobb célok lebegnek s azok megvalósításában fáradhatatlanoknak bizonyúlnak. Legyen e mi búcsúzásunk méltó elismerése a Fogarassy Jenő 40

éves tanítói működésének s élvezze a nyugalom édes óráit derült kedélylyel, nyugodt öntudattal, megelégedett lelkiismerettel, mint aki elmondhatja magáról: elvégeztem a reám bízottakat!

*

Hivatalos tisztelettel jelentem, hogy a tanítói fizetések új rendezéséről szóló törvény végrehajtása megkezdődött s egyházmegyénk tanítói közül a következők nyerték meg a fizetésrendezést:

Alsószolca: Nemes S. 1100 K.	Maklár: 1238 K.
" Kóváryné 1700 K.	Andornak: 1492 K.
Ároktő: Fogarassy 1709 K.	Mezőcsát: Tóth K. 1100 K.
Átány: Végh B. 1614 K.	Ládháza: 1587 K.
" Mészáros I. 1082 K.	Mályi: 1547 K.
Borsodgeszt: 899 K.	Nemesbikk: Ragályi D. 656 K.
Böcs: Korsós J. 1372 K.	" Ráski G. 1600 K.
Bükkaranyos: 761 K.	Noszvaj: Oláh S. 956 K.
Diósgyőr: Kupay D. 1277 K.	Ónod: Ruttkay Berta 1100 K.
Egerlövő: Sólyomné 1600 K.	Sály: 809 K.
Felsőábrány: 1250 K.	Tibolddaróc: 1337 K.
Gelej: Belényi S. 1493 K.	Tiszadorogma: Molnár Gy. 520 K.
Hejőbába: 1598 K.	" Hörömpő J. 1100 K.
Hejőcsaba: 1472 K.	Tiszakeszi: Hajdú Z. 1300 K.
Hejőpapi: Domokos S. 1585 K.	Tiszapalkonya: Szabó E. 1100 K.
" Takaró L. 1307 K.	Tiszaoszlár: 952 K.
Hejőszalonta: 1051 K.	Tiszatarján: Dula G. 1769 K.
Heves: 1854 K.	Tiszavalk: 1003 K.
Igriczi: Ferenczy I. 1232 K.	Ujlőrinczfalva: 902 K.
Kisgyőr: László I. 892 K.	Vatta: 805 K.
Kistokaj: 848 K.	

Mindössze csak 41 tanító s tanítónő nyerte meg a fizetéskiegészítést s így a többség még csak várja a rendezés eredményét, amely most, amikor a kiutalások történnek, sok csalódást tár fel, bizonyoságául annak, hogy a tanítóknak van igazságok, akik most is elégedetlenkednek, még pedig méltó okból.

*

Fölhangzik az elégedetlenség szava az 1913. évi 38-ik törvénycikk ellen is, amely tudvalevőleg a lelkészi fizetéseknek korpótlékok útján való emeléséről szól. A törvényjavaslat ellen lelkészértekezletünk az első pillanatokban három súlyos kifogást emelt s azokat az egyházkerületi elnökséghez is felterjesztette esetleges közbelépést akarván vele elérni. Egyházkerületünk elnöksége kérésünket megszívlelte s a konventi elnökség aztán hivatalos körlevelet bocsátott ki, amelyet a maga egészében közlök, amint következik:

3689/1913. számhoz.

Nagytiszteletű

Református Esperesi Hivatalnak

Miskolcz.

A lelkészi illetményeknek korpótlékok útján való emeléséről szóló törvényjavaslat ellen indított mozgalmakkal szemben megnyugtatósnak látom az egyetemes konvent elnökségének a tiszáninneri egyházkerület elnökségéhez 3689/1913. sz. a. intézett következő értesítését közölni:

„Főtiszteletű és Méltóságos Elnökség! A lelkészi illetményeknek a korpótlékok útján való emeléséről szóló törvényjavaslat ügyében 820/1913. sz. a. kelt felterjesztésére értesítjük, hogy a kívánt akciót mellőzhetőnek tartjuk, mert:

1. a 9. §. — mely a korpótléknak a 300 lélekszámot el nem érő egyházközségeknél megvonhatásáról szól — a törvényjavaslatnak bizottsági tárgyalásánál kihagyatott;

2. a 6. §-ban írt revízió nem novum. (L. 1898: XIV. t.-c. 11. §., 4. pont, utolsó bekezdés.) Erre vonatkozólag az egyetemes konvent 1907. évi októberi 57. sz. határozatának f) pontja ezidőszerint különben is megnyugtató s református egyházi közérdekeink a revízió lehetőségének kizárását nézetünk szerint nem követelik s ily kizárás a m. kir. kormánynál nem is lenne kieszközölhető.

3. A korpótlékok összegének 1400 korona helyett 2000 koronában s illetve a lelkészi legkisebb összjövedelemnek 3000 korona helyett 3600 koronában megállapítása tudomásunk szerint ezidőszerint nem eszközölhető ki. E tekintetben a helyzet a 3000 korona összegben felüli rész kiszolgáltatása idejének elérkeztéig változhatik. Addig is azonban a törvényjavaslat bizottsági tárgyalása során tett bizottsági elnöki és miniszteri nyilatkozatok biztosítanak arról, hogy a 995/1913. sz. a. kelt értesítésünk szerint a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által utalványozott korpótlék összegek kiegészítésére folyósított összegeket a jövőben is a szükséges mértékig rendelkezésére bocsáthatjuk az egyházkerületnek.

Végül megjegyezzük, hogy a m. kir. kormánynak egyházi közérdekeinket érintő minden tényét éber figyelemmel kísérjük s a szükségesnek mutatózkodó intézkedések megtételét nem mulasztjuk el.

Budapest, 1913 június 10.

A református egyetemes konvent elnöksége:

Gróf Degenfeld József s. k.

Dr. Antal Gábor s. k.“

Kérem Nagytiszteletű Címet, hogy ezen közlés alapján az említett mozgalmak abbanhagyását saját hatáskörében jól felfogott egyházi közérdekből megfelelő módon biztosítani méltóztassék.

Budapest, 1913 június 19.

Tisztelettel
Baksa Lajos,
 előadó.

A mint látszik, a konventi elnökség értesítésében épen a mi általunk kifogásolt három pontról van szó, bizonyságátul annak, hogy a sérelmet jól állapítottuk meg. S mellettünk, illetőleg a mi felfogásunk helyessége mellett szól az is, hogy a törvény ellen való elégedetlenség is úgy hangzik, mint a mi kifogásunk hangzott. A törvényben levő revízió ellen kifogást kell emelnünk, mert az nem azonos az 1898. évi XIV. t.-c. 11. §-ában levő revízióval. Ugyanis az 1898. évi törvény idézett §-a a 10 évenkénti revízióról szól, a jelen évi törvény pedig miniszteri *tetszés* szerinti megállapítási időt tartalmaz. Az állami törvény és a zsinati törvények közötti ellentét pedig a fizetés mérvét illetőleg olyan, hogy azt legfőlebb magyarázni lehet, de *menteni* nem s épen ebből tűnik ki a kormánynak ezen a ponton velünk szemben megnyilatkozott mostohasága. Aztán a szolgálati idő számítása, a segédlelkészi szolgálatnak lebecsülése, a 3000 koronán felüli jövedelmet élvező lelkészek korpótlékának bizonytalan volta: mind sérelmek, amelyeknek orvoslásáról gondoskodniok kell azoknak, akik arra hivatottak. Lehetetlen, hogy néhány százezer korona, vagy egy pár millió ne találtathatnék a lelkészi fizetések megfelelő rendezésére ott, ahol a „véderő“-re megszámlálhatatlan milliókat utalnak ki. Talán jó munkát végeznénk, ha most a törvényre vonatkozólag tennénk előterjesztést az egyházkerülethez, rámutatván a törvényben levő sérelmekre. Hogy ez a törvény is a *hivatalos* egyház megkérdése s meghallgatása nélkül hozatott, mint annyi más, amelyeknél az egyházak nagyon is érdekelt illetékes felek, egészen természetes s megsokkolt dolog s e tekintetben kormány és kormány között egy hajszálnyi különbség sincs.

*

Tisztelettel kérem elismeréssel tudomásul venni, hogy a cserépfalusi egyház a harmadik tanítói állást rendszeresítette, ahhoz az államsegélyt megnyerte s a harmadik tanterem is készen van.

Ugyancsak elismeréssel adózhatunk az újlőrinczfalusiaknak, a mezőkeresztesieknek, a felsőábrányiaknak, akik az új lelkészek beköltözése alkalmából a kívánatos, célszerű és szükséges átalakításokat készséggel eszközöltették, hogy békességes s meleg otthon legyen mindenik számára ott, ahol a lelkeket fogják erősítgetni s vigasztalni. Minden ilyen jelenség örömmel tölthet el mindnyájunkat, mert bizonyosságai annak, hogy a vallásos áldozatkészség megnyilatkozik azoknak érdekében is, akik az Úr dolgaiban sáfár-

kodnak. S ha a mezőnagymihályi s hejőbábai lelkészlakok is felépülnek, alig lesz egyházmegyénk területén olyan parochia, amely ellen nagyobb kifogást lehetne emelni.

Illesse méltó elismerés a *mályiakat* is, akik templomukat megújították s méltóvá tették ahoz a szent célhoz, amelyre a hely rendeltetett. A kis egyházak szép példát mutatnak!

De ha az elismerést készséggel adjuk az említett gyülekezeteknek s az építeni akaró egyházak iránt is előlegezzük a dicséret szavát, a megrovás hangját kell hallatnunk azzal a *kistokaji* gyülekezettel szemben, amely hallani sem akar arról, hogy lelkészének tisztességes lakást adjon, hanem veri a mellét, mint eskü-eszközt: olyan a régi lakás, hogy nem három, hanem hat pap is kihal még abból. Az egyházmegye tavaszi határozatára fittyet akarnának hányni, a püspöki hivatalhoz is bekopogtattak, hogy bevádoljanak minden egyházmegyei hatóságot s azt a lelkészt, aki elég bátor ezt mondani: az egyházi hatóságot Kistokajnak is illik tiszteletben tartani. A gondok s presbiterek elhatározzák: csak tatarozni fogunk, melléképületeket készíttetünk deszkából, a parochiát pala alá vesszük, a falait bemalteroztatjuk s a 6000 koronából mindenkire egyenlő rész fog esni, mert mindenki egyformán hallgatja a papot! . . . S amikor ezt így megállapítják, felszólítják a lelkészt: elégedjék meg ennyivel s jelentse is ki! . . . A lelkész igen helyesen, az egyházmegyétől feltételezetten nyilatkozik, mire az „előjárók“ lemondanak, így szólván: „akkor építsen az egyházmegye“.

A lemondottak az új választáson ismét megválasztattak, az építés dolgában a közgyűlés a presbiterek álláspontjára helyezkedett, mert az előre felizgatottak is hirdették: „hat pap is kihal még abból a parochiából“.

Magam is ott voltam azon a közgyűlésen, miután a lelkész ezt fontosnak tartotta, hogy ne az ő jelentése szolgáljon az ügy tovább fejlődése alapjául, hanem az én szem- és fültanúságom is. Hallgattam a nép vezéreinek felfogását s amikor az ügy hivatalosan elintéződött, célszerűnek ítélttem, hogy felvilágosítással szolgáljak, kéréssel és komoly intéssel is figyelmeztetve őket a kötelességre! . . . Mind nem használt semmit. Afelől hallani sem akarnak, hogy a dolgot megfelelően rendezzék, mert ők „nem akarnak koldusbotra jutni“, mert „ők jobban tudnak mindent, mint mások“, mert „ők senkiért jót nem állnak“ s így tovább. Senki sem akadt, aki érdeklődött volna egy új lelkészlak építésének reális költségei iránt, a bemutatott tervet meg sem óhajtották tekinteni s a „gonosz indulat“ a 17,500 koronás tervet „70,000 koronásnak“ állította . . .

Az ügy közgyűlésünk előtt lesz s határozatot kell benne hozni. A lelkészre „apprehendálnak“, mert az egyház földjeit árlejtés útján drágábban adta bérbe, mint eddig voltak (32 korona helyett 42 korona), bevádolják, hogy a presbiteri ülésen „idegeskedik“, mert az adócsökkentési előmunkálatokkal kapcsolatban az egyház javát akarja elősegíteni, míg a presbiterek

erről hallani sem akarnak s a pótköltségvetés ellen kézzel-lábbal tiltakoznak, holott éppen az szolgálhat az egyház nagyobb mérvű segélyezésének alapjául.

Az ilyen gyülekezet, amely a legegységibb dolgokat is megtagadja lelkészétől, amely a nem sikerült polgári községi ügyekért azt a lelkészt akarja büntetni, aki lelkész sem volt, amikor azok folytak s befejeződtek, amely egyszerűen a „nem akarom“ álláspontjára helyezkedik: sokszorosan rászolgált a példás megtorlásra, amelytől nem is szabad tartózkodnunk, mert ha a szép szó, kérés s intés nem használ, használni fog a kemény eljárás, amelyre szükség van a többi gyülekezetek békességeért és haladásaért.

Szomorú dolog, hogy így van, de az ilyen botrányok is használhatnak. Vasvesszőnk is lehet, ha a szelid szó nem használ.

*

Végül hadd említsem meg, hogy a tiszamenti egyházközségeink maguk is, lakosaik is a hosszas káros esőzés és a vízáradások következtében tetemes károkat szenvedtek és sokszoros megpróbáltatáson mentek keresztül egyebütt telepedett egyházközségeinkkel s azok híveivel együtt. Az igazán sujtoló magasabb kéz megalázódásra tanító intését fogadjuk vallásos érzéssel s az előljárók jó példát mutassanak az Isten akaratán való megnyugvásban!

Kérem jelentésem tudomásul vételét.

6. Az esperesi jelentés szerint a diósgyőrvasgyári ujonnan alakult egyházban megtörtént az első lelkészválasztás: elhíván a gyülekezet bizalma Szarka Gyula miskolczi segédlelkészt; az ábrányi gyülekezetben pedig az annyi ideig tartó visszavonás után, az új lelkész beköltözésével, amint a jelek mutatják, a megnyugvás békesége is állandósulni fog.

Örvendetes tudomásul szolgál.

7. A poroszlói gyülekezet Fűry Gyulában 16 éven át kipróbált hűségű kántortanítóját veszítette el, hosszas szenvedés után.

Benne az egyház nemcsak buzgó munkását, hanem egy mindhalálig hű fiát veszítette el, aki legjobb tehetsége szerint sáfarkodott a rábizottakban. Legyen emléke áldott!

8. Búcsúzik egyházától, egyházmegyénktől Fogarassy Jenő mezőcsáti tanító, az alsóborsodi ref. tanítóegyesület elnöke, aki az esperesi jelentés szerint is „mindvégig méltó dicsekedése volt egyházmegyénknek“. Felolvasott búcsúlevelében bejelenti, hogy 40 évi tanítói szolgálata után f. évi szeptember 1-től, megrongált egészségi

állapota miatt nyugalomba vonul. Tisztelettel és köszönettel adózik az egyházmegyének, mely őt megtisztelő bizalmában és jóindulatában annyi időn át részeltette, szívének hálás érzésével adja vissza a bizalmat egyházmegyéjének, midőn távozásával egyházmegyei és egyházkerületi tanügyi bizottsági tagságáról is lemond.

Közgyűlésünk megilletődéssel búcsúzik hű munkásától: az egyházmegye és tanítótestület kiválóságától, aki országos nevet vívott ki magának képességével és lankadatlan munkásságával; aki annyi időn át ott forgolódott a művelődés oltára körül, hogy fáklyavivője legyen a legnemesebb értelemben vett szellemi előhaladásnak. „Szíve, lelke, egész valója a vallás-erkölcsi nevelésnek volt szentelve“ csakugyan. Nem tanítónak tekintette magát pusztán, hanem nevelőnek s az egyház hű fiának. Mint ilyen kiváló egyéntől, a legteljesebb elismeréssel búcsúzik egyházmegyénk is. Szeretettel kívánjuk neki, hogy a „nyugalmat“ sokáig élvezze, teljes lelki és testi erőben. Kísérje életének utain a jó Isten gondviselő kegyelme!

A lemondással kapcsolataiban megüresedett egyházmegyei tanítói képviselői állásra pedig elrendeli közgyűlés a szavazást 1913 december 1-ig. A szavazatok az esperesi hivatalhoz adandók be.

9. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 9. szám alatt hozott határozatával figyelmébe ajánlotta felettes hatóságainknak, hogy a tervbe vett lelkészi korpótlék, az egyházi törvényben előirt minimumban, ne rendeletileg, hanem törvényileg biztosíttassék a protestáns egyház lelkészeinek. Azóta készült egy törvényjavaslat, mely törvénynyé is lett az 1913. évi XXXVIII-ik t.-c.-ben; de sérelmünk még fokozódott az által, hogy az Őfelsége szentesítésével biztosított 3600 koronás lelkészi fizetés helyett, 3000 korona maximum van megállapítva.

Egyházmegyénk továbbra is fenntartja azt a felfogását, hogy ezzel a törvényvel sérelem érte a lelkészi kart s e sérelem orvoslásának eszközlésére tisztelettel kéri az illetékes felsőbb egyházi hatóságokat.

10. A cserépfalusi egyház három tantermes új iskolát épített, egy új tanítói állást államsegéllyel szervezett, a mályii leányegyház pedig templomát újíttotta meg az esperes jelentése szerint.

Örvendetes tudomásul szolgál s egyházmegyénk mindkét egyháznak elismerését nyilvánítja áldozatkész-ségeért.

11. Olvastattak a Gergely Béla felsőábrányi és Szarka Gyula diósgyőrvasgyári lelkészé történt megválasztásáról szóló jegyzőkönyvek,

amelyeknek alapján egyházmegyei közgyűlés Gergely Bélának felsőábrányi és Szarka Gyulának diósgyőrvasgyári lelkészé történt megválasztását megerősíti, Gergely Bélát állásába beerősíti azzal az óhajtással, hogy működése legyen áldásos és sikerekben gazdag.

Szarka Gyula elfoglaltatása miatt nem jelenhetvén meg, beerősítése tavaszi közgyűlésünkre marad. A diósgyőrvasgyári anyaegyház részére a szavazati jog megállapítását tisztelettel kéri az egyházmegye a főtiszt. egyházkerületi közgyűléstől.

12. Tanítót választott Cserépfalu Helmeczy Lajos és Mezőcsát Ferencz Albert személyében, kérvén mindkét egyház a választás megerősítését.

Egyházmegyei közgyűlés a bejelentett szabályszerű és törvényesen végbement választásokat megerősíti s Helmeczy Lajost Cserépfaluba, Ferencz Albertet Mezőcsátra beerősíti tanítói állásukba.

Ferencz Albert egyházi, esküt még nem tevén, azt az egyházmegyei közgyűlés színe előtt ünnepélyesen leteszi.

13. Bemutattatik Halászy József tanügyi bizottsági elnök következő jelentése, amely az 1912—13-ik tanévről számol be s egyúttal olvastatik a tanügyi bizottság jegyzőkönyve is.

Nagyiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Midőn beterjesztem egyházmegyénk népiskoláinak 1912/13. évi állapotát feltüntetni szándékolt jelentésemet, sietek előre bocsájtani, hogy a fokozatos előmenetel, haladás a lefolyt évben is minden téren észlelhető. Ha az építkezés, a meglévő iskolák több tanteremmel és több tanerővel való ellátása nem volt is oly nagy mérvű, mint az előző évben, mert csupán Cserépfalu épített új iskolai épületet 3 tanteremmel és szervezett egy új tanítói állást, mindazonáltal a csendes fejlődés a maga útját, gyülekezeteink anyagi erejéhez mérten, a lefolyt iskolai évben is végezte. Inkább az iskolai felszerelések beszerzésére, ifjúsági, tanítói könyvtárak szervezésére fordították gyülekezeteink anyagi erejüket. Az iskolai berendezés előnyeit igyekeztek tanítóink értékesíteni, a felszereléseket, mint terhes munkájuk kítűnő segítő eszközeit úgy a saját, mint növendékeik sikeresebb haladására felhasználni. Ifjúsági egyletek, ifjúsági énekkarok szervezésére is tettek itt-ott lépéseket, sőt a felnőttek szabadoktatása terén is történt kísérletezés, amellet iskoláink szellemi állapotát is fentartották az eddig elért színvonalon. Az iskolát fentartó egyházakon kívül is úgy egyesek, mint a polgári társadalom siettek ez évben is a népnevelés szent ügyének szolgálatába állani, gyámolító segítségökkel a nemes cél előbb vitelén fáradozni. Még mindig Miskolczé a minden téreni elsőség. Mint hegyen épült város igyekezett jó példával járni, hogy fénye minél tovább terjedjen és másoknak is követendő például szolgáljon. Iskolái mind kimagaslók, tanítói javadalmazásáért, a szegénysorsú növendékek iskoláztatásáért, felruházásáért áldozatkészsége, alapítványai és jókedvű adakozó hívei útján nagyon sokat tett; a tandíjváltáson, alapítványai kamatain felül még mintegy 6000 koronát fordított iskolai célokra. A jótékonyágát minden évben gyakorló Széchy, Vay, Furman, Láczy, Tóth, Bató, Szarka alapítványokon kívül a „Rongyos-egylet“ és egy jótékony asztali-társaság 49 növendéket téli ruhával, lábbelivel, Szombathy Sándor 10 növendéket 100 korona értékű lábbelivel látott el. Csorba András, Dr. Molnár Gyula 20—20 koronát, Dr. Halász Henrik 10 koronát, Ajus Ferenc 4 koronát adományozott iskolai jutalomkönyvekre. Azonfelül Miskolcz város Tanácsa a „Vasárnapi-könyv“ minden számából 40—40 darabot, a „Gyermeknaptárból“ 204 darabot, Dr. Tüdös István 120 darab „Protestáns“ és 300 darab „Magyar-naptárt“ osztott ki a növendékek között. Miskolcz példáját követte Mezőcsát, midőn szegény gyermekek segélyezésére 109 koronát, iskolai jutalomkönyvekre 31 koronát, szegény tanulók iskolai könyvére 40 koronát fordított, azonfelül a „Gulyás Benő“-alap 15 koronát, a „Kossuth“-alap 30 koronát juttatott iskolai célokra. Alsózsolczán Br. Vay Elemér 17 korona értékű füleslabdát, a Hitelszövetkezet 25 korona értékű jutalomkönyvet adott, az Egyház felszerelése gyarapítására 300 koronát fordított. Átányon a Pappszász-féle alapítvány kamatai jutalomkönyvekre fordítottak. Böcs felszerelése gyarapítására 115 koronát adott ki,

Bükkaranyoson a polgári község 10 koronát jutalomkönyvre adott. Emődön Kósa Károly és neje 20 koronát iskolás gyermekek könyvére, Nagy Lajos lelkész és neje 100 koronás alapítványt, a kamatából beszerzendő jutalomkönyvre adott. Hejőbábán a Hitelszövetkezet 50 koronát, Hevesen a „Heves és Vidéke“ takarékpénztár 20 koronát juttatott jó tanulók jutalmazására. Felsőábrányban a Máhr-féle alapítvány 86 korona kamata fordított jutalomkönyvek beszerzésére. Kisgyőrben egyesek adományoztak iskolai jutalomkönyveket. Noszvaj 300 koronát fordított iskolai felszerelésre. Poroszlón a Hitelszövetkezet 30 koronát jutalomkönyvre adott, az Egyház 160 koronát felszerelése gyarapítására fordított. Tibolddarócson Halassy József 10 koronát jutalomkönyvre adott, Tiszadorogma minden iskolás gyermeket ingyen tankönyvvel látta el. Tiszakeszi 120 korona értékűvel gyarapította felszerelését, Tiszánána a szegény iskolás gyermekeket ingyen tankönyvvel látta el. Tiszatarjánban Gróf Almássy Dénes 60 kötet könyvet, 150 korona értékben ajándékozott az iskolai könyvtárnak. Tiszaszederkény 4 koronás jutalomkönyvet, Tiszavalkon Boldizsár Zsuzsanna 200 korona értékű fiszhármóniumot ajándékozott az iskolának, Újlőrinczfalva 233 koronát fordított iskolai felszerelésre.

A vallásos oktatás az új tanterv szerint hajtattott végre. Tankönyvvel minden iskola növendékei kivétel nélkül el voltak látva.

Dula Sándor tiszatarjáni tanító nyugdíjaztatása, kinek beteges gyöngéledésből származó munkaképtelensége évek óta bénította a népiskolai fejlődést, folyamatban van.

Mindezek a haladás előnyére irandók.

De, ha teljes képét akarom nyújtani népiskoláink életének, a haladást jelző pontok kiemelése mellett az észlelhető fogyatkozásra és annak okaira is rá kell mutatnom. Első ezek között a közismert szegénységünk, ami miatt egészséges, minden tanköteleseinket befogadni képes, a kor színvonalán álló tantermeink nem épülhetnek kivétel nélkül mindenütt, a még szükséges tanítói állásaink nem létesülhetnek, iskoláink felszerelése márolholnapra megvalósulni nem tud. Különösen az igriczii második iskola és tanítói lakás, a két kisgyőri tanterem, a diósgyőri, emődi iskolák ujra építése, a sályi iskola túlszűfoltóságának új iskola és új tanítói állás szervezése által való megszüntetése elodázhatatlan szükség. Már a hejőcsabai iskola túlszűfoltóságáról nem is szólok, mert itt reményt nyújt az ujonnan szervezett állami iskola a főlőleg elvezetésére. Bükkaranyoson, Makláron, Andornakon, Noszvajon a többszöri figyelmeztetés dacára még mindig a gyermekek tisztogatnak. A kellő felszerelés beszerzésére, az ifjúsági könyvtárak felállításaira, a törvény és egyházkerületi határozat ellenére még több Egyház alig tett valamit. A faiskolák, ahol arra hely volna is, több helyen gondozatlanul hevernek, vagy más célra használtatnak. Haladási napló, értesítő könyvecske, iskolai felszerelések és könyvtárleltára némely helyen ma is ismeretlen fogalom. Ismétlő oktatásunk sok kivárni valót hagy maga után még ott is, ahol végeztetik, Bükkaranyoson pedig nem is volt ismétlő

iskola. Az iskolai mulasztások sok helyütt nagy mérvűek. Megszüntetésére az ajánlott lépések megtételét meg sem kísérik az illetékesek, csupán az egyház és iskolai látogatások alkalmával az észlelt hiányok mentségül hivatkoznak rá. Több helyről panasz emelkedik az értelmes oktatás helyett bevezetett gépies beemléztetés, ének tanítás, vallásos oktatás elhanyagolása miatt. Kötelességeiket lanyhán végezőkként vannak jelenteve a ládházai, pal-konyai tanítók és a hejőpapi tanítónő. Sőt Simon Zoltán borsodharsányi, Szabó Ernő felsőábrányi, Nagy Simon mályii, kiknek iskolái gyengének minősítették, mint olyanok vannak jelenteve, kik az előző figyelmeztetés dacára sem tettek semmit iskoláik magasabb színvonalra emelése végett, ennél fogva velök szemben a Nagytiszteletű Egyházmegye intézkedése kéri.

Bénítólag hatott népnevelésünk ügyére az is, hogy a járvány miatt több helyütt több-kevesebb ideig zárva voltak az iskolák, ez ok miatt maradt osztályozatlanul is a két tiszatarjáni iskola. Valamint, hogy az önkén-tesi éveiket töltő 3 tanító helyén kisegítő erő végezte a tanítást.

Meg kell emlékeznem azon veszteségről is, ami iskoláinkat a tanítói testületben beállt változás miatt éri. Fűry Gyula poroszlói tanítót a halál ragadta el. Hosszú évek során keresztül hűséges, odaadó munkása volt tanügyünknek. Nyugodjék békével!

Fogarasy Jenő 40 évi tanítói munkálkodás után nyugalomba vonul. Odahagyja azt a helyet, hol fáradhatatlan munkája, kiváló képessége által általános elismerést, tiszteletet, szeretetet vívott ki magának. Negyven évig a mienk volt ő, nemcsak az ároktői, mezőcsáti egyházaké, hanem egyház- megvényk, egyházkerületünk tanítói-karának egyik legkimagaslóbb, országosan ismert alakja, ki úgy tanítói, mint tankönyvi és szakirodalmi munkája által mindig a református tanügyünket szolgálta, soha nem lankadó buzgalommal és kitartással. Elismerésünktől kísérve, élvezze sokáig a nyugalom csendes éveit!

Iskoláink osztályzata a következő: Kítűnő: 32. Névszerint: Alsószolczán a Baksa Lajosé, Géressy Ilonáé, Átányon Végh Bertalané, Diósgyőrben Kupai Dénesé, Egerlövön Janiga Idáé, Hejőszalontán Petyke Lászlóé, Mező- csáton Tóth Eleké, Fogarasy Jenőé, Mezőkeresztesen Baán Joláné, Mező- nagymihályon Tokay Nagy Kálmáné, Miskolczon Nagy Bertalané, Csiky Béláé, Kőszeghy Istváné, Putnoky Istváné, Péter Józsefé, Marossy Lajosé, Molnár Józsefé, Litkey Györgyé, Noszvajon Tóth Kálmáné, Ónodon Ruttkay Bertáé, Poroszlón Réthy Józsefé, Égető Irmáé, Sajókeresztúrban Iván Adolfé, Tibolddarócson Farkas Pálé, Tiszadorogmán Hörömpő Joláné, Tiszakesziben Géhl Jánosé, Tizsanánán Bévárdy Józsefé, Tiszaoszláron Szabó Andoré, Tiszapalkonyán Szabó Emiliáé, Tiszaszederkényben Kovács Károlyé, Keresz- tes Jenőé, Vattán Horváth Lajosé.

Dicséretes: 34. Névszerint: Alsószolczán a Nemes Sándoré, Átányon Lajos Istváné, Mészáros Istváné, Böcsön Szilágyi Benőé, Korsós Joláné, Bükkaranyoson Szrogh Alberté, Bükkzsérczen Pító Józsefé, Diósgyőrben

Kerekes Imrée, Egerlövön Igó Lajosé, Gelejen Tóth Ferencé, Belényi Gáboré, Hejőbábán Lángi Gyuláé, Hejőcsabán Budai Eleméré, Hevesen Galgóczy Béláé, Igricziben Ferenczy Ilonáé, Kisgyőrben Kovács Kálmáné, Kistokajban Vitályos Jánosé, Mezőcsáton Kalas Barnáé, Kiss Józsefé, Mezőkeresztesen Boór Rózáé, Demeter Józsefé, Nemesbikken Rásky Gizelláé. Ragályi Dezsőé, Noszvajon Oláh Sándoré, Ónodon Máthé Gyuláé, Poroszlón Csonth Józsefé, Arany Gusztávé, Jakab Imrée, Szirmán Dér Jánosé, Tiszakesziben Hegedüs Tamásé, Hajdu Zoltáné, Tizsanánán Kiss Sándoré, Tiszavalkon Fövényesi Jánosé, Újlőrinczfalván Gyurkó Erzsébeté.

Jó: 11. Névszerint: Ároktön a Fogarasy Gáboré, Katona Kálmáné, Borsodgeszten Petyke Pálé, Böcsön Bíró Lászlóé, Emődön Horváth Károlyé, Hejőpapiban Takaró Lászlóé, Igricziben Veres Károlyé, Kisgyőrben László Istváné, Maklárón Pongor Imrée, Andornokon Kolozi Józsefé, Mezőcsáton Tóth Kálmáné.

Elégséges: 6. Névszerint: Hejőpapiban a Domokos Saroltáé, Ládházán Andó Endréé, Mezőkeresztesen a Simon Ernő által ideiglenesen vezetett, Sályban az Orbán Józsefé, Tiszadorogmán a Kovács József által ideiglenesen vezetett, Tiszapalkonyán a Csizy Miklósa.

Gyenge: 3. Névszerint: Simon Zoltáné Borsodharsányon, Szabó Ernőé Felsőábrányban és Nagy Simoné Mályiban.

Osztályozatlan maradt: 5 iskola. A cserépfalusi 2, az iskolalátogatás előtt megkezdett építkezés, a tiszatarjáni 2, a járvány miatt való bezárás és Bertók Károlyé Mezőkeresztesen, iskolalátogatói köruton léte miatt.

A statisztikai adatokat a következőkben van szerencsém feltüntetni: Gyülekezeteink lélekszáma: 68674. Mindennapi iskolaköteles 3941 fi, 3632 nő, összesen 7573. Múlt évinél több 90-el. A lélekszám 11⁰/₀.

Ezek közül saját iskolánkban járt 2999 fi, 2875 nő, összesen 5874. Múlt évinél 75-tel kevesebb. Tanköteleseink 77·5⁰/₀. Az országos átlagnál 14⁰/₀-kal több.

Más vallású iskolába járt 55 fi, 58 nő, összesen 113. Múlt évinél 77-tel több. Tanköteleseink 1·5⁰/₀.

Községi és állami iskolába járt 589 fi, 517 nő, összesen 1106. Múlt évinél 147-tel több. Tanköteleseink 14·6⁰/₀.

Középfokú iskolába járt 228 fi, 102 nő, összesen 330. Múlt évinél 1-gyel több. Tanköteleseink 4·3⁰/₀.

Mindennapi iskolaköteleseink közül tehát iskolázott 3871 fi, 3552 nő, összesen 7423. Múlt évinél 150-nel több. Iskolaköteleseink 98·1⁰/₀. Az országos átlagnál 24⁰/₀-kal kedvezőbb a helyzet.

Nem járt iskolába 70 fi, 80 nő, összesen 150. Múlt évinél 60-nal kevesebb. Tanköteleseink 1·9⁰/₀. E százalék magában is kevés, de a körülmények ismerete, messze távolságra fekvő tanyák, a Miskolcz városi életével összekötött nehézségek mellett, alig számba vehetőnek mondható. Mindazonáltal

még e szám is feltűnően apadni fog jövőre a cserépfalusi 3-ik tanterem felépülte és tanítói állás szervezése folytán.

Ismétlő iskolaköteles 1535 fi, 1482 nő, összesen 3017. Mult évinél 11-gyel kevesebb. A lélekszám 4.5^o/o.

Saját ismétlőinkbe járt 974 fi, 1231 nő, összesen 2205. Mult évinél 54-gyel több. Ismétlő köteleseink 73°/o. Az országos átlagnál 30°/o-kal több.

Polgári iskolába járt fi 51, nő 130, összesen 181. Mult évinél 41-gyel kevesebb. Ismétlő köteleseink 6°/o.

Iparos iskolába járt 297. Mult évinél 180-nal több. Ismétlő köteleseink 9.8^o/o.

Gimnáziumba járt 93 fi. Mult évinél 3-mal kevesebb. Ismétlő köteleseink 3°/o.

Ismétlő oktatásban nem részesült 120 fi, 121 nő, összesen 241. Mult évinél 201-gyel kevesebb. Ismétlő köteleseink 8°/o. Az országos átlagnál csaknem 8°/o-kal kedvezőbb a helyzet.

Összevéve mindennapi és ismétlő tanköteleseinket. Iskolázik 96.31^o/o, iskolázatlan marad 3.69^o/o. Az országos átlagnál így is 7.30^o/o-kal kedvezőbb a helyzet.

Más vallású járt hozzánk 175 fi, 170 nő, összesen 345. Mult évinél 75-tel több. Ezek közül volt 113 r. és g. kath. fi, 95 nő; ág. hitv. 12 fi, 16 nő; baptista 3 fi, 6 nő; izraelita 47 fi, 53 nő.

Iskolai oktatással foglalkozott 78 fi, 14 nőtanító, kik közül rendes okleveles volt 87, vallástanító 1, ideiglenes kiegészítő erő 4.

Tanítói rendes fizetésre fordítottak egyházaink 80,041 korona 40 fillért, korpótlékra 100 koronát. Az állam adott fizetékiegészítés és tandíj címén 34,359 koronát, korpótlékul 29,000 koronát. Tehát a tanítói fizetésekre az egyház adott 80,141 korona 40 fillért, az állam 63,359 koronát. Így tanítóink fizetésének 55.86^o/o az egyház, 44.14^o/o az állam viselte.

Tanítóink lakása közül 87 jó, 2 lakbéres, 3 rossz.

A 91 tanteremben elhelyezett iskola 53 egészé szervezettet képezett. Volt VI. osztályú 45, V. osztályú 3 és IV. osztályú 5. 49 vegyes, 2 fi és 2 nőiskola. Tantermek közül törvényszerű 82, nem törvényszerű 7, építés alatt a cserépfalusi.

Iskolai felszerelések közül 80 kellő, 11 hiányos.

Gazdasági ismétlő volt Gelejen, Mezőcsáton, Mezőkeresztesen, Poroszlón, Tiszanánán.

Tanítói fizetésen felül iskolai célokra fordítottak egyházaink 29426 kor. 99 fillért. Így egyház és állam a tanítói fizetésekkal együtt az iskolára fordított 172,927 korona 39 fillért, ebből az egyház 109,568 K 39 f-t, az állam 63,359 koronát viselt. Az egyházi hozzájárulás 63.48^o/o, az állami 36.52^o/o.

Ezek előterjesztése után a következő intézkedéseket kérem:

I. Mivel a sárospataki Irodalmi-kör több évi ígérete dacára sem készítette el sem a fononimikai ABC-ét, sem a fali olvasóablát: méltóztassék

az egyházkerület útján ennek teljesítését megsürgetni. És, mert ilyen ABC hiányában csak az elmúlt iskolai évre adta meg. Egyházmegyénk bármely szerzőtől származó fonomimikai ilyen tankönyv használatra az engedélyt: méltóztassék az engedély hatályát a következő iskolai évre is kiterjeszteni.

II. Méltóztassék az emödi, sályi, diósgyőri, különösen pedig az igriczii egyházat felhívni, hogy meg nem felelő iskolai épülete és tanítói lakása helyett újat emelni siessen.

III. Méltóztassék minden egyházat kötelezni az iskolai hiányos felszerelések kiegészítésére, rendtartási nyomtatványok pontos vezetésére, a beiratási díjaknak iskolai könyvtárra való fordítására.

IV. Bükkaranyost méltóztassék az ismétlő iskola beállítására utasítani.

V. Diósgyőrrre méltóztassék elrendelni, hogy a fiú- és leánygyermek részére az illemhely elkülöníttessék.

VI. Bükkaranyoson, Maklárán, Andornakon, Noszvajon méltóztassék a presbiteriumot kötelezni, hogy az iskolai tisztogatás alól a gyermekeket mentse fel, azt szolgálja által végeztesse.

VII. Az iskolai mulasztásokra vonatkozólag méltóztassék azon, már régen hozott határozatot megismételni, hogy a büntetni vonakodó községi előljárók, további eljárás végett, az esperesi hivatalnak jelentessenek be.

VIII. A köteleseik immel-ámmal végzésével panaszolt ládházai, pal-konyai tanítók és hejőpapi tanítónő munkálkodásának szorgos ellenőrzésére méltóztassék az illetékes lelkészeket utasítani, akik mulasztás észlelése esetén legyenek azonnal kötelesek az esperesi hivatalnál jelentést tenni.

IX. Simon Zoltán, Szabó Ernő és Nagy Simon többször figyelmeztetett tanítókkal szemben méltóztassék a szükséges intézkedéseket megtenni.

X. Méltóztassék az eltávozó Fogarasy Jenő tanügyi-bizottsági tag helyét betölteni, Nagy Lajos, Szabó Andor és Vajda Sándor, Tóth Ferenc iskolalátogatókat közérdekből kicserélni.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! Végezetül még a más vallású, községi- és állami iskolákba járó református vallású tanköteleseink vallásos oktatásáról a következőkben kívánok beszámolni:

Egyházmegyénk területén egyedül az egr-i református egyház nem tartott fel felekezeti iskolát. A 64 fi, 46 nőből álló mindennapi tanköteleseink közül 11 fi, 11 nő, összesen 22-en, másvallású iskolába; 26 fi, 15 nő, összesen 41-en a községi és állami iskolába; 27 fi, 20 nő, összesen 47-en a gimnáziumba jártak. 70 ismétlő köteleseink közül 10-en a polgári iskolát, 34-en az iparos iskolát, 26-an a gimnáziumot látogatták. Vallásos oktatásukról a kellő gondoskodás megtörtént. A szabadságon levő Fekete János vallás-tanító helyett a lelkész és segédlelkész végezte a népiskolákban is az okta-tást. A vizgán jó eredményt mutattak fel.

Állami iskolákba jártak még növendékeink közül Miskolczon és Diósgyőrben, kiknek vallásos oktatásáról szintén gondoskodva volt kellő-képen. Miskolczon tanítóink és a segédlelkészek, Diósgyőrben, a hozzátar-

tozott vasgyári és perezési telepeken a diósgyőri segédlelkész végezte sikeresen a vallásos oktatást. A vallásvizsgák megtartásáról mindenütt kellő gondoskodás történt küldöttségek útján.

Egyházmegyei gyűlés a tanügyi bizottsági elnöki jelentést, köszönetének és elismerésének nyilvánítása mellett örömmel veszi tudomásul s annak s a tanügyi bizottságnak jegyzőkönyve alapján a következő határozatokat hozza:

I. Mivel a sárospataki irodalmi kör több évi ígérete dacára sem készítette el sem a fonomimikai ABC-ét, sem a fali olvasó-táblát: egyházmegyénk a főt. egyházkerület útján ezek mielőbbi kiadását megsürgeti. A bármely szerzőtől származó fonomimikai ABC használatára az egyházmegye engedélyt ad a következő iskolai évre is.

II. Felhívja egyházmegye az emödi, sályi, diósgyőri, különösen pedig az igriczii egyházat, hogy meg nem felelő iskolai épülete és tanítói lakása helyett újat emelni siessen.

III. Az iskolalátogatókat felhívja egyházmegyénk arra, hogy jövőre névszerint sorolják fel azokat az iskolákat, melyeknél a felszerelések hiányosak és a rendtartási nyomtatványok nem szereztettek be és nem vezetnek pontosan, hogy azokkal szemben az eljárást azonnal megindíthassa. Az egyházakat pedig útasítja, hogy a beíratási díjakat kizárólag az iskolai könyvtár beállítására fordítsák. — Amennyiben több oly kicsiny és szegény egyházközség van, melyek a tanulók csekély száma miatt befolyó csekély beíratási díjakból az iskolai könyvtár típusokat a meghatározott időn belől nem képesek beszerezni, egyházmegye felkéri a főt. egyházkerületet, hogy az ilyen szegény egyházközségeknek a könyvtár beállítására segílyt nyújtani, vagy az eddig biztosítva lévő 6 évnél hosszabb lejáratú hitelt méltóztassék kieszközölni a kiadó cégnél.

IV. Bükkaranyost útasítja az egyházmegye az ismétlőiskola beállítására.

V. Diósgyőrré nézve elrendeli az egyházmegye, hogy az iskolahelyiségnél a fiú- és leánygyermek részére az illemhelyet különítse el.

VI. Bükkaranyoson, Makláron, Andornakon, Noszvajon kötelezi egyházmegyénk a presbitériumot, hogy az iskolai tisztoztatás alól a gyermekeket mentse fel s azt szolgálta által végeztesse.

VII. Az iskolai mulasztásokra vonatkozólag megújítja egyházmegyénk azon régebbi útását, hogy a büntetni vonakodó községi előjárók további eljárás végett az esperesi hivatalnak jelentessenek be.

VIII. A kötelességeik immel-ámmal végzésével panaszolt ládházai, palkonyai tanítók és hejőpapi tanítónő munkálkodásának szorgos ellenőrzésére útásítja az egyházmegye az illetékes lelkészeket s felhívja őket, hogy mulasztás észlelése esetén azonnal tegyenek jelentést az esperesi hivatalhoz. Csizy Miklós tiszapalkonyai tanítót külön is útásítja egyházmegyénk kötelességének lelkiismeretes teljesítésére.

IX. Kötelességei teljesítésére a már több ízben figyelmettetett Simon Zoltán, Szabó Ernő és Nagy Simon tanítók ellen kötelességmulasztás címén indítandó fegyelmi eljárás alkalmas időben való foganatosításával Dr. Tüdös István esperest bízza meg az egyházmegye.

X. A Fogarassy Jenő helyére egyházmegyénk Baksa Lajos alsószolczai tanítót küldi ki az egyházkerületi tanügyi bizottságba; Molnár József miskolczi tanítót pedig az egyházmegyei tanügyi bizottságba választja be.

XI. A tanítói szolgálati pragmatikára vonatkozólag kimondja egyházmegyénk, hogy munkálata lévén véleményezésre kiadva, annak elfogadása mellett nyilatkozik.

XII. Miután a vallástanítási tanterv kiadatott s az állami tantervnek a reáliákra vonatkozó része elfogadtatott: felkéretik a főt. egyházkerület annak elrendelésére, hogy minden egyház az állami tantervet szerezzé be tanítói számára.

14. Olvastattak tavaszi közgyűlésünk 13. számú jegyzőkönyvi határozatával kapcsolatban a kistokaji egyház presbitériumának és

közgyűlésének jegyzőkönyvi felterjesztései, amelyek szerint a presbitérium és közgyűlés hallani sem akarnak a lelkészlak építéséről, hanem csupán tatarozási munkálatokat kívánnak végeztetni. Olvasztott a tatarozási munkálatokra adott szakértői vélemény s az egész építkezési ügyre vonatkozólag a lelkésznek mind a presbitérium, mind a közgyűlés elé terjesztett javaslata, amely a tiszavalki egyház hasonló építkezési ügyében készített s annak idején egyházmegyeileg jóváhagyott tervet és költségvetést ajánlja elfogadásra kapcsolatban a költségek fedezésére vonatkozó rendkívüli adókimutatással s a tervzetnek egyénenkénti alkalmazását tartalmazó részleteivel.

Egyházmegyei közgyűlés a kistokaji egyház presbitériumának s közgyűlésének az esperesi jelentésben is méltatott eljárását s egész magatartását elítéli s olyannak minősíti, mint amelytől minden református gyülekezetnek irtóznia kell. S mert a felettes hatóságnak gondosan őrködni kell, hogy rossz példaadás engedélyezésével s eltűrésével gonosz állapot előállítását elő ne idézze: a kistokaji gyülekezetet ezennel kötelezi a lelkészlak felépítésére s a szükséges melléképületekkel való ellátására, annyival is inkább, mivel a tatarozási munkálatok 8000 koronába kerülnének s a szakértői vélemény szerint csak kidobott pénz lenne minden fillér, amely ilyen célra adatnék.

Elfogadja egyházmegyei közgyűlés az építendő lelkészlak tervéül a tiszavalki lelkészlak tervét, valamint a költségvetést is s a szükséges fedezetről oly módon rendeli gondoskodni, hogy a bemutatott rendkívüli adókulcs szerint történjék a kivetés, amely minden családfőre 35 koronát s ezen felül az állami adójuknak 600°/o-át állapítja meg. A befizetés az 1913. év december 31-ig történik, megengedtetvén azonban az is, hogy a rendkívüli adót 5 év alatt fizessék be az egyháztagok; de az 1914. év január 1-től 4° o-os késedelmi kamatot tartoznak a be nem fizetett összeg után fizetni.

A lelkészt utasítja egyházmegyénk, hogy a jelen határozattal jogerőre emelkedett, rendkívüli adókulcs alapján készült kivetési kimutatás adatait haladéktalanul közölje a

kistokaji egyház hiveivel, felhíván őket a jelen határozatban foglalt időpontban eszközendő fizetésre, illetőleg a kedvezményként adott mód szerinti kötelezettség teljesítésére, minden értesítés vétív mellett levén kiadandó.

15. A négyesi temetőügyre vonatkozólag Dr. Molnár Gyula egyházmegyei ügyész javasolja, hogy amennyiben a mezőkövesdi járásbíróóság területén a telekkönyvi betétszerkesztési eljárás most van folyamatban s így a sor Négyesre is rövid időn belül rákerül, a tiszavalki lelkésznek adassanak ki az összes iratok s ez egyház tagjainak figyelme hívassék fel a négyesi telekkönyvi betétszerkesztési munkálatokra s amikor ezek elkezdődnek, az ügyészi jelentésben foglalt tagosítási földkönyvi adatokra hivatkozva, a betétszerkesztő bizottság előtt kérjék az egyház szóbanforgó ingatlanának telekkönyvvezését s az eredményről, vagy az eljárás elé gördülhető akadályokról annak idején jelentést tegyenek az esperesi hivatalba, illetőleg az egyházmegyei közgyűléshez.

Egyházmegyei közgyűlésünk az ügyészi javaslatot elfogadja, az iratokat a tiszavalki lelkészi hivatalnak kiadja s a betétszerkesztés alkalmával a szükséges teendők elvégzésével, az ügyészi indítvány értelmében való eljárással kapcsolatban főként a presbiterium tagjait megbízza.

16. Az újlőrinczfalvi egyház birtokrendezése kérdésében egyfelől Gecse Albert lelkész, másfelől Dr. Molnár Gyula ügyészünk jelentése felolvastatván

egyházmegyei közgyűlés e két jelentés alapján örömmel veszi tudomásul, hogy az ügy békés úton nyert elintéztét s az egyház jogát Gecse Albert megvédélmezte, miért is egyházmegyénk e szép ténykedéséért neki köszönettel adózik.

17. Temetőügyi szabályrendeletünk végleges szövege a következőképen állapittatik meg a lelkészértekezlet felterjesztése alapján:

Az 1-ső §. első sorában a „presbiterium“ szó után beillesztetik ez: „a presbiterium tagjai közül.“

A 2-ik §. végéhez toldandó: „továbbá a halottak napján elharapódzott temető-kivilágítások megszüntetését célzó intézkedések lehetőség szerinti megtétele.“

A 7. §. 2-ik sorából a „temetőt“ szó kihagyandó.

Az így megállapított szövegű szabályrendelet a maga egészében e gyűlés jegyzőkönyvének függeléke gyanánt kinyomatik s kötelező erejűnek nyilváníttatik.

Felhívja egyházmegyénk az egyes gyülekezeteket, hogy az általános jellegű szabályzatnak helyileg megfelelő temetői szabályrendeleteket mindenhol készítsenek egyházmegyénk területén s azokat jóváhagyás végett 1914-ben mutassák be az egyházmegyénél.

18. Átány temetői szabályrendeletét kéri jóváhagyni s megerősíteni.

Egyházmegyei közgyűlés Átány temetői szabályrendeletét jóváhagyja és megerősíti a következő módosítással:

1. A 3. §.-ból az „eperfa“ kifejezés töröltetik.

2. A 9-ik §.-ba beillesztetik: A vagyontalan reformátusok s községbeli vagy idegen más vallású szegények részére is ingyen adatik hely, kivéven az utóbbiaknál azt az esetet, ha a községben idegenek s más vallásúak részére külön temető hely van.

19. A tavaszi közgyűlés elé terjesztett építkezési szabályrendelet tervezetét a lelkész-értekezlet letárgyalta s ennek felterjesztése alapján a szövegen közgyűlésünk a következő változtatásokat rendeli s egyben kimondja, hogy a szabályrendelet 1913 évi október hó 1-től jogerős.

2. §.-ból a „kezdeményezés“ kifejezés töröltetik.

3. §.-ban az „építkezési alapja van“ kifejezés után beillesztetik, „vagy az építkezés a hívek külön megterhelése nélkül végrehajtható . . .“

3. §. első bekezdése végéhez illesztendő: „s ennek eredményét az egyházmegyei közgyűlésnek tudomásulvétel végett bejelenti.“

3. §. II. bekezdése törlendő.

4. §. 3. és 4. sora kihagyatik s a 2. sor végéhez tétetik: „a polgári község előljáróságának bejelenti.“

5. §.-ban a „javítás“ szó kihagyatik s általában az egész szövegben.

6. §.-ban az „1000 K“ helyett „500 K“ tétetik és az egész szövegben is általában.

8. §.-ban az „átalakítások“ szó elé a „nagyobb értékű“ kifejezés tétetik.

9. §.-ba beillesztendő: „ha a szakértő mellett szükségnek látja . . .“

10. §. 8. sorában a „javaslatot terjeszt“ kifejezés után beillesztetik: „ha az építkezés a legközelebbi egyházmegyei közgyűlésig nem halasztható.“

11. §. b. pontja töröltetik s helyébe ez jön: „iskolát, illetőleg tantermet, amelynek építésére vonatkozólag a mindenkor érvényben lévő egyházkerületi és konventi szabályrendeletek az irányadók.“

c) pont után beillesztendő: „Amennyiben pedig épület-átalakítás történik: 3 szobás lakás és külön hivatalos helyiség illeti meg a lelkészt.“

e) pont gyanánt felveendő: 24-nél több presbiterrel rendelkező egyházközségekben lehetőleg külön tanácsterem építendő. Ahol külön tanácsterem nincs, ott a presbiteri ülések a tanórákon kívüli időben az iskolákban tartandók.“

20. §. 6. sora elé teendő: „legalább.“

23. §. így szövegeztetik: „Templomok, tornyok falai csakis kőből és téglából, iskolák, lelkész- és tanítói lakok falazatai az 1 méter mély fundamentumon felül kő, téglá és vályog vegyületekből állhatnak.“

25. §. 3. sorába beillesztendő: „magtárnak.“

26. §.-ban az „1 év“ helyett „2 év“ veendő.

27. §. a „presbitérium“ szó után a „vagy szakértőt bíz meg, vagy . . .“ szavak irandók.

28. §. végére pótlendő: „Az átvételt az egyházközség presbitériuma, vagy ennek kebeléből kiküldött építési bizottság eszközli.“

20. Az építkezési szabályrendelet §-a értelmében egyházmegyei építési bizottság lévén szervezendő:

a bizottságot a szabályrendelet értelmében a következőleg alakítja meg egyházmegyénk: elnök: Dr. Tüdös István esperes, helyettes elnök idb. Sólyom Gyula, tagok Huszty Béla, Dr. Kérészy Barna, Szalóczy Pál és Tóth Béla; szakértő Báthory István Miskolcz város mérnöke.

21. Halászy József tanácsbíró és Gaál Ferenc főjegyző-lelkész jelentik, hogy a tavaszi közgyűléstől vett megbízatás folytán Átányon kiszállottak s ott a lelkészi díjlevél ügyében felmerült kérdést a lelkészszel és presbitériummal egyetértőleg teljesen rendezték oly módon, hogy a lelkész a díjlevél 1. és 2. pontjában meghatározott fizetéséből 50 véka életneműt és a hozzá esedékes párbérfilléreket tartozik a tanítónak fizetéséül átengedni.

A bejelentés tudomásul szolgál s a tanítót illető javadalom a lelkészi díjlevélre rávezettetik s az így rendezett díjlevélügy a díjlevél jóváhagyását illetőleg az egyházkerülethez felterjesztetik.

22. A bükkaranyosi lelkész beterjeszti a tavaszi egyházmegyei gyűlés 55. szám alatt hozott határozata folytán az általa megfélebbezett patak-meder tisztítási költség megtérítésére vonatkozó nyilatkozatát, az egyházmegyei ügyész által hozzá intézett felvilágosító kérdésekre.

A beterjesztett nyilatkozat tudomásul szolgál. Azonban egyházmegyei gyűlésünk e tárgyban mindaddig nem hozhat érdemleges határozatot, míg a helybeli egyháztanácsnak ebben a tárgyban hozandó határozatát nem ismeri. Felhívatik azért a lelkész, hogy ez ügyet a presbitériummal szabályszerűen tárgyalassa le s ha a határozat valamely félre nézve nem kedvező lesz, az illetőnek jogában áll az egyházmegyei közigazgatási bírósághoz felebbezni.

23. Gelej presbitériuma tavaszi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 65. sz. pontja értelmében az új egyházi adózási kulcsot elkészítette,

de a lelkész jelentése szerint azt a közgyűlés nem fogadta el, sem más adózási rendszert nem állapított meg.

Tudomásul szolgál s Nyitrai Gergely egyháztagnak e tárgyban beadott kérvénye azzal adatik vissza, hogy az új eljáráshoz az egyház kebelében keresse az alapot.

24. Egyházközségi bíróságai megalakításáról jelentést tesznek Átány, Cserépfalu, Mezőkeresztes, Miskolcz és Poroszló.

Tudomásul szolgál.

25. A bükkzsérczi ref. lelkész jelenti, hogy a tavaszi közgyűlés rendelkezése szerint — a baptisták részére külön temető hely jelöltetett ki a polgári község előljárósága által.

Tudomásul szolgál.

26. Olvastatott az egyházmegyei lelkészértekezlet Miskolczon, 1913 május hó 28-án felvett jegyzőkönyvének 3-ik pontja, mely szerint a pályatételül kitűzött „A reformáció 400-ik évfordulóját hogyan ünnepelhetné meg legméltóbban a magyar református egyház?” című kérdésre két pályamunka érkezett. Ezek közül az egyiket melynek szerzője Dr. Tüdös István esperes, a kitűzött jutalomra; a másikat, Román Ernő alsózsolczai lelkész munkáját pedig dícséretre érdemesítette az értekezlet.

Elismerő tudomásul vétetett.

27. Ugyanazon jegyzőkönyv 4-ik pontja szerint javasolja az értekezlet, hogy az egyházkerület által elrendelt belmissiói munkák, az egyes gyülekezetekre nézve a következőképen állapíttassanak meg.

Alsózsolczán a tervben levő temetkezési egylet megalakítását helyesli s egyházi énekkar szervezését ajánlja.

Ároktőn felolvasások bevezetését s olvasó egylet alakítását ajánlja.

Átányon helyesli a konfirmált gyermekek részére nyitott vallás-tanítási iskolát, ajánlja ének- és olvasó-egylet alakítását s a téli fel-olvasások tartását.

Borsodgeszten és Borsodharsányon felolvasások tartását.

Bócsón olvasó-egylet szervezése, vallásos felolvasások tartása, szövetkezet alakítása ajánlatos.

Bükkaranyoson és Bükkzsérczen vallás-felolvasások tartása kívánatos.

Cserépfaluban az eddigiek folytatandók s olvasó-egylet alakítandó.

Diósgyőrben olvasóegylet alakítása, felolvasások tartása, énekkar szervezése, ifjúsági egyesület alakítása által építendő az Úrnak hajléka.

Egerben nőegylet alakítása, felolvasások, vasárnapi iskolák szükségeseek.

Egerlövőn vallásos felolvasások, a szövetkezet ápolása, a meglévő énekkar fejlesztése és olvasó-egylet alakítása ajánlatos.

Emődön énekkar és olvasó-egylet alakítása kívánatos.

Felsőábrányon a vallásos felolvasások folytatandók.

Gelejen egyházi olvasókör megalakítása, felolvasások.

Hejőbábán az eddigiek mellett, a konfirmált gyermekek vallásos oktatása.

Hejőcsabán olvasókör alakítása.

Hejőpáiban énekkar és olvasókör alakítása, vallásos felolvasások tartása és szövetkezet alakítása.

Hejőszalontán énekkar szervezése s olvasókör.

Hevesen énekkar szervezése és vallásos felolvasások.

Igricziben az adott program megvalósítást várja.

Kisgyőrben az eddigi kereteknek lehető bővítését és fokozását várja.

Ládházán, Nyéken, Mályiban vallásos felolvasások, olvasókör, énekkar szervezése ajánlatos.

Makláron és Nemesbikken ugyanazok, mint Ládházán.

Mezőcsáton az egyháztanács terve s annak kivitele ajánlatik.

Mezőkeresztesen felolvasások s az eddigiek fejlesztése ajánlatik, vasárnapi iskolával.

Mezőnagymihályon olvasó-egylet alakítása ajánlható.

Miskolczon az eddig gyakorolt belmissiói munkák bővítése a szükséges mértékben, a megindult ifjúsági egyesületi munka tovább fejlesztésével s vasárnapi iskola.

Noszvajon vallásos és ismeretterjesztő felolvasások tartása, énekkar, ismétlősök vallásos oktatása.

Ónodon a felnőtt ifjak vallásos oktatása.

Poroszlón miután van énekkar, ifjúsági- és leány-egyesület, olvasókör, vasárnapi iskola, vannak szövetkezetek, az eddigiek továbbfejlesztése.

Sajókeresztúron vallásos felolvasások és egyházi népkönyvtár szervezése.

Sályon vasárnapi iskola szervezése, vallásos iratok terjesztése.

Szirmán énekkar, olvasóegylet szervezése, vallásos felolvasások.

Tiszadorogmán ifjúsági egyesület szervezése, énekkar, olvasóegylet alakítása.

Tiszakeszin énekkar szervezése, szegényekről való gondoskodás.

Tizsanánán a már gyakorlatban levő munkák folytatása, énekkar, olvasó-egylet alakítása.

Tiszaoszláron ifjúsági egyesület alakítása, olvasókör.

Tizsapalkonyán, Tizszederkényben, Tizsatarjánban ifjúsági egyesület, énekkar, olvasókör szervezése, vallásos iratok terjesztése.

Tiszavalkon vasárnapi iskola, énekkar szervezése.

Újlőrincfalván a körzetbe eső hívek látogatása, olvasókör, vallásos felolvasások.

Vattán énekkar és olvasó-egylet alakítása, vallásos esték tartása.

Javasolja még a lelkész-értekezlet, hogy ahol több tanító van: az iskolás gyermekek között énekkar alakíttassék.

Közgyűlés a beterjesztett javaslatot elfogadja s kötelezőleg kimondja minden egyházra, illetőleg lelkészre nézve a megállapított belmissziói munkának megindítását, valamint azt, hogy ahol több tanító van: ott az iskolás gyermekek, illetve az ismétlő iskolások között énekkar alakítandó, hogy templomi énekeinket a gyermekek és a serdülő ifjúság 2—3 hangon tudják énekelni. A lelkészeket pedig általánosságban is felhívja, hogy nagy súlyt helyezzenek a vallásos lapok, füzetek, naptárak terjesztésére s úgy a belmissziói munkáról, mint az elért eredményről, a mindenkorí egyházlátogatóság útján tegyenek jelentést az egyházmegyére.

28. Lelkész-értekezletünk az 1912. évi őszi egyházkerületi gyűlés 22. számú határozatára, illetve felhívására, az egyházkerületi

lelkészértekezlet kérdésében azon javaslatot terjeszti közgyűlésünk elé, hogy az egyházkerületi értekezlet föltétlenül megalakítandó s annak minden kerületi lelkész kötelezett, minden kerületi s megyei hivatalos világi egyén tanácskozási és szavazati joggal bíró tagja legyen; mihez képest az értekezlet neve ne „lelkészi“, hanem „egyházkerületi egyházi értekezlet“ legyen, miként Erdélyben is.

Egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett javaslatot magáévá teszi s azt elfogadás végett a főtiszteletű egyházkerületi gyűlés elé felterjeszteni határozta.

29. Az 1913. évi augusztus hó 20-án Miskolczon tartott egyházmegyei lelkészértekezlet az 1848. évi XX. t.-c. végrehajtása tárgyában, az egytetemes református konventtől leküldött „kérdőív“ betöltésével kapcsolatosan javasolja, hogy a lelkészek kezdő fizetése 4000 koronában, az énekvezéreké pedig 1400 koronában állapíttassék meg és pedig a lelkészekre nézve akként, hogy fizetésük a korpótlékokkal úgy emelkedjék, hogy 35 évi szolgálat után, a lelkészi fizetés elérje azt az összeget, amellyel egy törvényszéki bíró nyugdíjba megyen.

Egyházmegyei közgyűlés tudatában lévén a lelkészi fizetések — mai viszonyokhoz alkalmazott — elégtelenségének; valamint annak is, hogy jelenlegi fizetésük semmi képen sincs arányban, nemcsak az egyház, hanem az állam és társadalom javára teljesített szolgálatokkal: a beterjesztett javaslatot nemcsak méltányosnak, hanem az állami tisztviselők fizetéséhez viszonyítva jogosnak is tartja s éppen ezért azt elfogadja s a főtiszteletű egyházkerületre felterjeszteni határozza.

30. Az egyházmegyei lelkészi nyugdíjbizottság újra lévén megalakítandó:

egyházmegyei közgyűlés a bizottság eddigi tagjait választja meg, t. i. az egyházmegyei elnökség, pénzkezelő és ügyész mellett bizottsági tagok lesznek: Huszty Béla, Dr. Kérészy Barna, Szalóczy Pál és Tóth Béla.

31. Az egyházmegyei adócsökkentési bizottságba egy tag választása lévén szükséges, a megbízatás lejártá folytán

egyházmegyei közgyűlés adócsökkentési bizottsági tagul ismét Dr. Tüdös Istvánt s póttagul Tóth Bélát választja meg.

32. Egyházkerületünk tavaszi közgyűlésének 111. sz. jkvi határozata a konventi vagyonleltárra vonatkozólag az egyházmegyék véleményét kérvén ki,

egyházmegyénk ismételten ama felfogásának ad kifejezést, hogy a szétküldött vagyonleltári íveket nehezen kezelhetőknék ítéli, úgy, hogy azokat a legnagyobb gonddal is alig lehet megfelelően kiállítani s a további gyarapodásokat megfelelő módon nyilvántartani. Egyházmegyénk véleménye az előadói javaslatokra az, hogy ezek jószándékú törekvés munkái a vagyonleltár kezelésének lehetővé tételére.

Egyházmegyénk a konventi vagyonleltárt is megfelelően fogja vezetni, de mellette, belkörüleg a saját vagyonleltár-íveit is használja, hogy az ellenőrzés annál megfelelőbb legyen.

33. Az alsószolczai ref. egyház beterveszti megerősítés végett templomi székrendezési szabályrendeletét.

Egyházmegyei közgyűlés a presbitérium által letárgyalt s egyházközségi közgyűlésileg is elfogadott templomi székrendezési szabályrendeletet a maga részéről jóváhagyja és megerősíti.

34. Borsodgeszt jelenti, hogy egyházfenntartási alapot létesített 1300 korona alaptőkével, amely egyfelől az évi kamatokkal, másfelől egyéb adományokkal 50,000 koronára lesz növelendő.

Örvendetes tudomásul szolgál s a borsodgeszti gyülekezetnek elismeréssel adózik egyházmegyei közgyűlésünk.

35. Cserépfalusi ref. egyház beterjeszti megerősítés végett, az általa részben most szervezett három tanítói állás díjlevelét 4—4 példányban.

Miután a régi díjlevel szerint fizetés csonkulás nincs, egyházmegyei gyűlés a beterjesztett díjleveleket megerősíti s jóváhagyás végett a kerületre felterjeszti.

36. Felsőábrányi egyház beterjeszti azt a presbiteri ülési jegyzőkönyvi kivonatot, mely szerint azt kéri, hogy a templomépítési alapból 800 korona ideiglenes kölcsönt vehessen s azt a jövő évben fizethesse vissza.

Egyházmegyei közgyűlésünk az engedélyt megadja.

37. Olvastatott a heőbábai presbitérium nevében benyújtott ama kérelem, miszerint Heőbábán a feles lelkészi állás szervezése volna kívánatos.

Egyházmegyei közgyűlés a kérelem felett napirendre tér, mivel a beadvány nélküli azokat a kellékeket, amelyek hozzátartoznak a hivatalos jellegű beadványokhoz. Ez a kérvény sem presbiteri, sem közgyűlési határozattal, sem a lelkész hozzájárulási nyilatkozatával nem lévén ellátva, csak mint magánfolyamodvány volt tekinthető, amely felett a napirendre térés az indokolt eljárás.

38. A heőbábai egyház kéri, az esperes által láttamozott s az államépítészeti hivatal által már jóváhagyott tervrajz és költségvetés alapján emelendő lelkészlak építéshez az engedély megadását. Kéri továbbá az egyháztanács által megszavazott és közgyűlésileg jóváhagyott 40%-os rendkívüli egyházi adó kivetésének s a fennmaradó szükségleteknek az egyházmegyei, vagy egyházkerületi pénztárból kölcsönként való felvételének engedélyezését.

Az építési engedély megadatik; a terv, költségvetés, valamint a rendkívüli egyházi adókulcs jóváhagyatik, a költsön felvétele annak idején bejelentendő, hogy az egyházkerületi közgyűléshez is felterjesztethessék az ügy jóváhagyás végett.

39. A tiszadorogmai egyház kéri, miután a Tisza-áradás okozta nagy károk miatt folyó szükségleteit nem fedezheti, az esperes úr által saját hatáskörében már jóváhagyott ideiglenes kölcsön felvételének engedélyezését.

A kölcsönvételi engedély megadatik.

40. Olvastatott Marsalko Endre diósgyőri lelkész levele, melyben bejelenti az egyházmegyei gyűlésnek, hogy 46 évig viselt lelkészi állásáról minden feltétel nélkül lemond.

Egyházmegyei közgyűlésünk sajnálattal búcsúzik az Úrnak megfáradt szolgájától, aki életének hosszú idejét egyházmegyénk s a diósgyőri egyház szolgálatában töltötte el. Istennek áldó kegyelmét kívánja a nyugalomba vágyóra, hogy testi és szellemi erejének épségében sokáig élvezze a pihenést. A lemondást egyházmegyei közgyűlésünk bejelenti a főtiszteletű egyházkerületnek is, a megüresedett lelkészi állás betöltésére vonatkozó intézkedések megtételével pedig az esperest megbízza.

41. Olvastatott Túry Sándor borsodgeszti lelkész kérvénye segédlelkészválasztás engedélyezése tárgyában, mivel orvosilag is megállapított s hosszas gyógykezelést igénylő betegsége miatt szolgálatokat nem végezhet.

Egyházmegyei közgyűlésünk Túry Sándor borsodgeszti lelkész munkaképtelenségét megállapítja s ez alapon a segédlelkész tartási engedélyt részére tisztelettel kéri a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléstől.

42. Mályi, Tiszadorogma, Tiszavalk egyházközségeink a folyó évben már esedékessé váló egyházmegyei segélyalap 300 koronányi adományáért, mint segélyért folyamodnak.

Közgyűlésünk jól ismeri mindhárom egyház nehéz helyzetét. Tudja, hogy kivált Tiszadorogma és Tiszavalk az ez évben az egész országra csapásként nehezedő árvíz miatt szinte pótolhatlan károkat szenvedtek, mindazonáltal a

körülmények mérlegelése folytán azt határozza a közgyűlés, hogy tekintettel a maroknyi mályii leányegyház templom-építésére: a segílyt ez évben ennek részére juttatja. Tiszavalk az elmúlt évben az egyházmegye egyházai részéről nagyobb segílyezésben részesülvén, a jelen évre a tiszadorogmai egyház felsegítésére történő adakozásra hívatnak fel kebelbeli egyházaink.

43. Olvastatott tavaszi közgyűlésünk 16. számú jegyzőkönyvi pontjával kapcsolatban a mezőkövesdi reformátusok szervezkedését tárgyzó Mezőkövesden 1913. évi augusztus hó 24-én felvett jegyzőkönyv s ezzel kapcsolatban tárgyalatott a mezőkövesdi reformátusok helyi hitoktatói segédlelkészi állás szervezése iránti kérelme s azon ajánlata, amelylyel a beállítandó hitoktató segédlelkésznek a fiókegyházi lelkészi teendők ellátásáért évi 600 korona lakbért ajánlanak fel.

Egyházmegyei közgyűlés a fiókegyházzá alakulást a nagy római katolikus áradat közepette, örömmel veszi tudomásul s az alakulást jóváhagyja, illetőleg a főtiszteletű egyházkerületnek megerősítésre ajánlja. Az egyházmegyei közgyűlésen megjelent érdekelt felek kifejezett óhajtására a presbitérium létszámát 12-re emelni engedi, az alakuláskor felvett jegyzőkönyv 3. pontjának c) és d) alpontját azzal a módosítással fogadja el, hogy c) „ha az anyaegyház lelkésze bármely rendes és rendkívüli istentiszteleti cselekmény végzésében akadályozva volna, a fiókegyházközség gondnoka, illetve az érdekelt egyén és család — a lelkész akadályoztatásáról nyert értesítés után — bárhonnan hívhat lelkészt és énekvezért a teendők végzésére“; d) „ha az anyaegyház lelkészének megjelenése esetén van az anyaegyház énekvezér tanítója akadályozva, helyettesítéséről önmaga köteles gondoskodni az anyaegyház énekvezér-tanítója.“

A továbbiakra nézve az egyházmegye a fiókegyház presbitériumát a teendőkkal megbízza. Örömmel veszi tudomásul s elismeréssel fogadja a helyi káplánság szervezésére felajánlott évi 600 koronát is, amelylyel a lakás kérdése rendezve lehet. De mert a leendő segédlelkésznek

nemcsak laknia, hanem élnie is kell Mezőkövesden: egyházmegyénk tisztelettel kéri a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést, hogy méltóztassék a mezőkövesdi helyi segédlelkészség szervezését kimondani s részére az évi 1000 korona díjat az egyetemes konventnél kieszközölni, illetőleg az egész ügyet a konventnél kedvezően ajánlani s megoldáshoz juttatni s mert sem a nyereendő 1000 korona segédlelkészi díj, sem a hitoktatói díj nem lesz elegendő a segédlelkész tisztességes s megfelelő társadalmi megélhetéséhez, egyházmegyénk tisztelettel kéri a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést, hogy az egyházkerület is segíyezze a mezőkövesdi segédlelkészt, amint egyházmegyénk is készséggel ad e célra egy bizonyos összegű támogatást mindaddig, míg Mezőkövesden véglegesen rendezett állapot nem lesz. Mindezeket pedig sürgősen kéri kieszközölni s megadni egyházmegyénk, mert a kir. kath. főgimnáziumban, a polgári iskolában a vallás-tanítás rendezésére azonnal szükség van, amennyiben a régi eljárás tovább nem folytatható, az egész kérdés pedig a főtiszteletű egyházkerületre várakozik vallásoktatási szabályzatunk értelmében.

A fiókegyházzá alakulásról szóló jegyzőkönyv örök emlékezet okáért egyházmegyénk jegyzőkönyvébe felvételik, amint következik:

JEGYZŐKÖNYV

felvétellett Mezőkövesden 1913. évi augusztus hó 24-én délután 5 órakor a mezőkeresztesi református anyaegyházhoz tartozó mezőkövesdi református fiókegyház alakuló gyűlésében.

Jelen vannak: A mezőkövesdi reformátusok részéről: Basa János, özv. Berta Pálné, Berta Györgyné, Bozsy József, Budai Pál, özv. Csyk Lászlóné, Diószegi Mihály, Dósa József, Fekete Gyula, Dr. Fodor Ferenc, Fónagy Lajos, Haranghi Sándor, Hentes János, Homonnai László, Horváth Lajos, Járdánházi Imre, Karczagi János, Kis Károly, Korpás Imre, Korpás János, Körmendi István, Kulcsár Mihály, Kuntalvi Jánosné, Dr. Kusza Béla, Laczkó Béla, Lengyel János, Maklár Dezső, Markó Pál, Nagy Károly, Nagy Sándor, Noszvai Dániel, Oláh Bertalan, Pásztor Lajos, Ruttkai Béla, Soltész

Nagy János, Sütő István, E. Szabó Gyula, Szegő János, Szeghő Kálmán, Szegő Lajos, Tóth István, Vásárhelyi Károly, Vismeg András.

A mezőkeresztesi ref. anyaegyház részéről mint a presbiterium kiküldöttjei: Szabó András lelkész, Vajda Sándor lelkész, Dövényi Pál gondnok, Vályi Nagy Imre gondnok, Laczkó Tóth Márton, Szabó Mihály, Vég István, Fekete Pál, Magyar Gyula.

Nagytiszteletű Szabó András úr, a mezőkeresztesi református anyaegyház vezető lelkésze, úgysis mint a nagytiszteletű alsóborsodi ref. egyházmegye képviselője a megjelenteket meleg szavakban üdvözli, az alakuló közgyűlést megnyitja, a jelen gyűlés jegyzőkönyvének vezetésére Maklár Dezsőt, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig Fodor Ferenc, Szeghő Kálmán, Haranghi Sándor és Szabó Gyula mezőkövesdi lakosokat kéri fel.

Ezután előadja, hogy Szabó Gyula és társai mezőkövesdi lakosok kérelmére indította meg a mozgalmat a mezőkövesdi református fiókegyház megalakítása iránt s örömmel látja: a megindított mozgalmat a mezőkövesdi református hívek a legnagyobb szeretettel és lelkesedéssel támogatják. Majd felolvassa a nagytiszteletű Dr. Tüdös István esperes úr meleghangú levelét, melyben a maga részéről hathatós támogatást helyez kilátásba. Annak bejelentése után, hogy a mezőkeresztesi református anyaegyház presbiteri ülésében a mezőkövesdi református fiókegyház megalakulásához beleegyezését egyhangulag kimondotta s a legmesszebbmenő erkölcsi támogatását ígérte, előterjeszti a fiókegyház megalakulására vonatkozó pontozatokat, melyek beható és részletes tárgyalás után következőkben állapított meg.

1. A mezőkeresztesi református anyaegyház beleegyezését adván ahoz, hogy a mezőkövesdi reformátusok fiókegyházközsége szervezhessenek, a Mezőkövesd községben lakó reformátusok a „Mezőkövesdi ref. fiókegyházközség“-et megalkotják s az egyházi törvények I. törvénycikkelyének 27—37. §§-ai értelmében külön presbiteriumot választanak; a presbiterek számát a lelkész-elnök, főgondnok és gondnok kivételével 10-ben kéri a fiókegyházközség az egyházmegyei közgyűlés által megállapíttatni.

2. A fiókegyházközség presbitériuma rendszeren az anyaegyház vezető lelkészének elnöklete alatt tartja üléseit, sürgős esetekben azonban a lelkész nélkül is tanácskozhat, ily esetben azonban a

hozott határozatok mindenkor közlendők a lelkészszel, hogy szükség esetén felebbezéssel élhessen a felettes hatóságokhoz.

3. Az anyaegyház lelkészei és énekvezér-tanítója egyszersmind a fiókegyházközség lelkészei és tanítója lévén, szolgálattételre nézve a következő megállapodások érvényesek :

a) Az anyaegyház lelkésze és tanítója havonként egyszer, továbbá karácsony, húsvét és pünköst ünnepének 2-ik napján délelőtt a fiókegyház községben istenitiszteletet tartanak, illetőleg a lelkész a nagy ünnepekkor kiszolgáltatja az úrvacsorát, az énekvezér-tanító pedig az éneklést, orgonázást végzi. Az úrvacsorai kenyérről és borról a fiókegyházközség gondnoka gondoskodik, valamint az úrasztali felszerelésekről is.

b) A keresztelési, esketési és temetési alkalmakkor teljesítendő szolgálatok esetről-esetre végzendők az anyaegyház lelkésze és temetéseknel az énekvezér tanítója által.

c) Ha az anyaegyház lelkésze bármely rendes és rendkívüli tiszteleti cselekmények végzésében akadályozva volna, a fiókegyházközség gondnoka, illetve az érdekelt egyén és család — a lelkész akadályoztatásáról nyert értesítés után — bárhonnán hívhat lelkészt a teendők végzésére.

d) Az anyaegyház énekvezér-tanítója akadályoztatása esetére maga köteles helyetteséről gondoskodni.

4. A végzett lelkészi szolgálatokért a vasárnapi és ünnepi isteni tiszteletek (ez utóbbiakkal az úrvacsora osztása is együttjárván) tartásáért a fiókegyház gondnoka a fiókegyház pénztárából 10, szóval tíz korona tiszteletdíjat fizet a szertartást végző lelkésznek minden egyes alkalommal, mint a fiókegyház adományát s fuvar, illetőleg utazási költség megtérítés címén 4, szóval négy koronát.

5. Az anyaegyház énekvezér-tanítója a vasárnapi és ünnepi isteni tiszteletek alkalmával teljesített szolgálatért minden egyes alkalommal 4, szóval négy korona tiszteletdíjat nyer a fiókegyháztól, ugyancsak minden egyes alkalommal 4, szóval négy koronát utazási költség megtérítése címén.

6. A rendkívüli isteni tiszteletek (keresztelés, esketés, temetés) alkalmával az anyaegyház lelkészét a következő tiszteletdíjak illetik ;

a) Keresztelésért	1 korona.
b) Esketésért	5 „

c) Temetésért imával . . . . . 4 korona.

d) Temetésért beszéddel 6

A fuvart az érdekelt fél vagy természetben adja, vagy 4, szóval négy korona utazási költség-megtérítést fizet.

7. Az anyaegyház énekvezér-tanítója temetés alkalmával 4, szóval négy korona tiszteletdíjat nyer az érdekelt féltől s ha a fuvart a lelkész természetben kapja, az énekvezér vele együtt tartozik jönni, ellenesetben ő is 4, szóval négy koronát kap a féltől utazási költség megtérítése címén.

8. A tiszteletdíjakat a fiókegyházközség csak ideiglenesen megállapítottaknak tekinti.

9. A fiókegyházközség az anyaegyházközség lelkészválasztásában részt venni nem kíván.

10. A fiókegyházközségnek anyaegyházzá fejlődése érdekében az anyaegyház is erkölcsi támogatást nyújt.

Az ezen 1-től 10. pontban felsoroltakat a közgyűlés mindenben magáévá teszi s észrevétel nélkül egyhangulag elfogadja.

Elnök úgy a maga, mint Vajda Sándor lelkész társa nevében kijelenti, hogy a 4. pont alatti tiszteletdíjat esetről-esetre vissza fogják ajándékozni a fiókegyház pénztárának. Ezen kijelentés azonban csupán saját személyükre vonatkozik.

A közgyűlés az anyaegyház lelkészeinek ezen kijelentését hálás köszönettel veszi tudomásul.

Ezek után E. Szabó Gyula indítványára a közgyűlés közfelkiáltással egyhangulag megválasztja: Főgondnoknak és a presbitérium társelnökének Dr. Fodor Ferencet. Gondnoknak Fónagy Lajost. Presbitereknek Haranghi Sándor, Körmendi István, Kulcsár Mihály, Dr. Kusza Béla, Nagy Károly, Soltész Nagy János, E. Szabó Gyula, Szeghő Kálmán, Vásárhelyi Gábor, Zsóry Lajos mezőkövesdi lakosokat.

A közgyűlés határozatilag kimondja, hogy a megválasztottaktól az esküt csakis ezen jegyzőkönyvben foglaltaknak a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés által történt jóváhagyása után fogja kivenni.

A folyó évi szeptember havi egyházmegyei közgyűlésre Dr. Fodor Ferenc, E. Szabó Gyula és Dr. Kusza Béla küldetnek ki.

Végül elrendeli a közgyűlés, hogy ezen jegyzőkönyv egy eredeti példányban, a jegyzőkönyvben foglaltaknak megerősítése és

jóvá hagyása végett az alsóborsodi ref. egyházmegyéhez és a tiszán-
 inneri ref. egyházkerülethez felterjesztessék.

Ezek után elnöklő lelkész Isten áldását kérve az alakuló fiók-
 egyházra és annak tagjaira, a közgyűlést berekeszti.

Kelt mint fent.

Szabó András

Maklár Dezső,
jegyző.

Elnök, a mezőkeresztesi ref.
 anyaegyház vezető lelkésze.

Jelen jegyzőkönyv hitelül:

Haranghi Sándor,

Fodor Ferenc,

Szeghő Kálmán,

E. Szabó Gyula.

44. A cserépfalusi egyháztanács bejelenti, hogy az újonnan
 szervezett harmadik tanítói állásra a még 1912. év augusztus 30-án
 megválasztott Tóth Mária tanítónőt alkalmazza.

Tudomásul szolgál.

45. Az egyházmegyei tanítóegylet a f. évi augusztus 29-dikén
 tartott közgyűléséből kéri az egyházmegyét, hogy az egyleti tag-
 díjakat és egyéb tartozásokat az egyes egyházak vonják le tanítóik
 fizetéséből s szolgáltatassák be az egylet pénztárába.

Közgyűlésünk a Tanítóegylet e kérését készséggel
 teljesíti és meghagyja az egyházak vezetőinek, hogy az
 egyházmegyei tanítóegylet pénztárosa által átadott kimuta-
 tások s kézbesített nyugták nyomán szedjék be a követel-
 éseket az érdekelt egyleti tagoktól s ez összegeket szol-
 gáltassák be az egylet pénztárába.

46. Tanítóegyletünk felterjesztést intéz közgyűlésünkhöz az iránt,
 hogy a f. év tavaszán tartott egyházmegyei közgyűlésen 46. jkvi
 szám alatt hozott határozat hatályon kívül helyeztessék.

Egyházmegyei közgyűlésünk az akkor hozott hatá-
 rozatát mindaddig érvényben tartja, amíg az iskolai ifjúsági
 könyvtárak ügyében a tiszta valóság a legközelebb kibocsá-

tandó esperesi körlevél szerint fel nem derítették s az egész ügyről a püspöki hivatalhoz a jelentés be nem küldetik.

47. Kisgyőr építkezési s költségvetési ügyben tesz felterjesztést közgyűlésünkhöz, kérvén a templom-tetőzet rendbehozása tárgyában hozott határozatainak jóváhagyását s azokkal kapcsolatban az ideiglenes költsön felvételének engedélyezését.

Egyházmegyei közgyűlésünk a templom tetőzetének rendbehozatalára az engedélyt megadja. Megengedi azt is, hogy az erre szükséges összeget 4174 koronát ideiglenesen, részint saját alapjaiból, részint más úton vegye az egyház költsön, amely a felterjesztés értelmében 1915. és 1916-ban lesz kifizetendő.

48. A jövő 1914. évben teljesítendő egyházlátogatásokra egyházmegyei közgyűlésünk a következőket küldi ki:

1. A hevesi járásba: Dr. Tüdős István és Szabó András.
2. Az ónodi járásba: Horváth Bertalan és Nagy Lajos.
3. A mezőcsáti járásba: Szalóczy Pál és Pósa Péter.
4. A miskolczi járásba: Halászy József és Kiss Albert.
5. A cserépi járásba: Tóth Béla és Szabó József.

49. Isaák Imre, jelenleg kabai segédlelkész, egyházmegyénkbe való bekebelezésért folyamodik.

Okmányai rendben levén, az egyházmegye segédlelkészei közé bekebeleztetik.

50. Bemutatattván a közalapi segély-kérvények, azoknak tárgyalása folyamán

egyházmegyei közgyűlésünk a következő megállapodásra jutott:

Egyházmegyénk a főtiszteletű egyházkerület által 1912. november 18-ikán bizottságilag megállapított beosztást elfogadja s a már kielégített Újlőrincfalvát számításon kívül hagyva

I. helyen ajánlja:

1. Tiszadorogmát	2000	koronára.
2. Sályt	3000	„
3. Hejőcsabát	3000	„
4. Tibolddaróczot	3000	„
5. Borsodharsányt	2000	„

II. helyen ajánlja:

1. Mályit	1000	koronára.
2. Bükkaranyost	2000	„
3. Sajókereszturt (Cserépfalu helyett)	2600	„

51. Bemutattatván a közalapi töke-segély kérvények azon egyházak részéről, amelyek adócsökkentési segélyben részesülnek, a kérvények tárgyalása folyamán

egyházmegyei közgyűlésünk a következő megállapodásra jutott:

Segélyre ajánlja:

1. Cserépfalut	10000	koronára.
2. Egert	6000	„
3. Hejőbábát	4000	„
4. Hejőszalontát nem ajánlja.		

Az ajánlott 3 egyházat elsősorban ajánlja a segélyezésre.

52. Olvastattak a közalapi egyszersmindenkori segélyért beadott kérvények, amint következnek:

1. Hejőbába kér	1200	koronát,
2. Hejőszalonta kér	330	„
3. Mályi kér	1200	„
4. Tiszadorogma kér	1000	„
5. Tiszavalk kér	1200	„
6. Tibolddarócz kér	600	koronát,

tehát összesen kérnek: . . . . . 5530 koronát.

Egyházmegyei közgyűlés a kérvényeket megvizsgálván s letárgyalván, a következő határozatot hozza: egyszersmindenkori segélyre ajánlja:

1. Mályit	1200	koronára,
2. Tiszadorogmát	1000	"
3. Tiszavalkot	600	"
4. Hejőszalontát	300	"
5. Hejőbábát	300	"
6. Tibolddaróczot	500	"

összesen . 3900 koronára.

53. A bükkaranyosi ref. egyház beterjeszti a Gusztáv Adolf alapítványi együlethez intézett kérvényét, amelyben templom, iskola, lelkész és tanítói lak javítás céljaira 3470 korona segílyt kér.

Kérvényét az egyházmegyei közgyűlés felterjesztés végett átveszi.

54. Egyházmegyei közalapkezelő bemutatja egyházmegyénk egyházközségeinek 1913. évi közalapi kötelezettségeiről szóló kimutatást.

Tudomásul szolgál s a kimutatás a jelen jegyzőkönyvbe felvételik. Tekintettel azonban arra, hogy a kimutatás szerint a szórványokban lakó hívekre is kivettett a közalap, egyházmegyénk felterjesztéssel él az eljárás ellen, mert az a törvénnyel s az eddigi gyakorlattal merőben ellenkezik, az egyes érdekelt egyházak pedig felhívatnak, hogy felebbezési jogukkal okvetlenül éljenek mindenhol, ahol a a szórványokban lakó hívek is megadóztattak a közalap javára.

55. A jegyzőkönyvi pontok hitelesítették Miskolczon, 1913. szeptember 15-ik napján.

Dr. Tüdős István,
esperes.

Huszthy Béla,
h. világi elnök.

Tóth Béla,
tanácsbíró.

Gaál Ferenc
főjegyző

által.

A jegyzőkönyvi pontokat jegyezték:

Gaál Ferenc: 1—10., 14., 22., 26., 27—29., 35., 40., 42., 49., 54., 55.

Dr. Nagy Ferenc: 11., 12., 17., 18., 24., 34. és a bírósági ügyet.

Tóth István: 13., 23., 31., 33., 37., 41., 43., 44.

Mocsáry Lajos: 15., 25., 30., 38., 39., 47., 50—53.

Puky László: 16., 19—21., 32., 36., 45., 46., 48.

Bírósági ügy.

Időszaki tanács tagjaiul megválasztottak az elnökségen kívül: idb. Sólyom Gyula, Tóth Béla és Huszty Béla rendes, Szalóczy Pál, Bónis Bertalan és Dr. Kérészi Barna póttagokul.

Mellékletek.

I.

Építkezési szabályrendelet az alsóborsodi ref. egyházmegyében.

I. FEJEZET.

Az épületek megnevezése. Az építkezés körüli előzetes eljárás.

1. §. Az alsóborsodi ref. egyházmegyéhez tartozó egyházközségekben, elnevezésük és céljuk szerint szokásos épületek:

a) Templom, torony, harangláb.

b) Iskolák (tantermek).

c) Lelkész- és tanítói lakok.

d) Bérházak.

e) Háztartási (éléskamara, pince, fáskamara, kút, illemhely) és gazdasági melléképületek (istálló, szekérszín, csűr, törekes, magtár, sertés és baromfi ólak.)

2. §. A szükségesnek mutakozó újépítkezés, épületjavítás vagy épület-átalakítás, az egyházmegyei közgyűlés rendelkezési jogának épségben tartása mellett, az egyes egyházközségek presbitériumainak hatáskörébe utaltatik.

3. §. Ha a tervezett új építkezés, épületjavítás és épületátalakítás költségeinek teljes fedezésére az építkezni akaró egyházközségnek építkezési alapja van, vagy az építkezés a hívek külön megterhelése nélkül végrehajtható, az esetben a presbitérium a maga jog és hatáskörében az egyházi közgyűlés mellőzésével teszi meg az építkezés körüli előzetes eljárást s ennek eredményét az egyházmegyei közgyűlésnek tudomásul vétel végett bejelenti.

4. §. Ha bármi néven nevezendő új épületet szándékozik az egyházközség létesíteni, köteles a presbitérium a politikai község előljáráságának bejelenteni.

5. §. Ha templomot, tornyot, imaházat, iskolát, lelkész és tanító-lakot, bérházat, avagy 5000 koronán felül levő építkezési költségű, valami melléképületet, átalakítást szándékozik az egyházközség létesíteni, köteles a presbitérium építkezési szakértővel 2—2 példányban tervet, tervrajzot, költségvetést és műszaki leírást készíttetni.

6. §. Ha az új építkezés, átalakítás költségei 500 (ötszáz) koronán alul maradnak, az esetben a presbitérium (2. és 3. §. első bekezdése) illetve az egyházközségi közgyűlés (3. §. második bekezdése) a saját hatáskörében és saját felelősségére minden felsőbb jóváhagyás nélkül végezteti az építkezést, átalakítást.

7. Ha új épület emelése, vagy régi épületnek javítása, átalakítása 500 (ötszáz) koronár felül építkezési költséget igényel, az esetben a 2., 3., 4., 5. §§-okban említett s az építkezésre vonatkozó iratok, az építkezés, átalakítás engedélyezése végett az esperesi hivatalhoz terjesztendők fel.

II. FEJEZET.

Építkezési bizottság szervezése. Építkezés engedélyezése.

8. §. Az 500 (ötszáz) korona költségen felül levő új építkezések, a nagyobb értékű átalakítások elbírálása és engedélyezésére az alsóborsodi ref. egyházmegye közgyűlése választás útján egyházmegyei építkezési bizottságot szervez. Ezen bizottságnak elnöke az esperes, akadályoztatása esetén az egyházmegye által választott helyettes-elnök, mint másod-elnök, tagjai 2 lelkészi, 2 világi egyén és 1 szakértő.

9. §. Az esperes a hozzá betérjesztett építkezési iratok beérkezési idejétől számított 15 napon belől ha a szakértő mellett szükségesnek látja, összehívja az egyházmegyei építkezési bizottságot, (az esperes akadályoztatása esetén az elnöklésre a másod-elnököt is), amely bizottság az eléje terjesztett iratok áttanulmányozása, átvizsgálása után vagy minden változtatás nélkül megadja az építkezésre az engedélyt, vagy pedig a szükségesnek vélt pótlékokat, változtatásokat megteszi s így járul hozzá engedélyével az építkezéshez. Az egyházmegyei építési bizottság által tett változtatások, illetve pótlások betartásáért és keresztülviteléért az illető egyházközség presbitériuma anyagilag felelős.

10. §. Ha az építkezési költség 10.000 (tízezer koronát meghalad, az esetleg a 8. §. értelmében összeült bizottság, ha úgy véli jónak, az engedélyezés előtt a maga kebeléből 1 lelkészi és 1 szakértő tagot az építtetni akaró egyház költségére a helyszínére kiküldhet, mely küldöttség a kiszállásról már eleve értesített egyházközség presbitériumával együtt úgy az építkezés helyének, mint az építkezéssel összefüggő más egyéb részleteknek kérdését elbírálás tárgyává téve, javaslatot terjeszt, ha az építkezés a legközelebbi egyházmegyei közgyűlésig nem halasztható, a lehető rövid időn belől ismét összehívandó egyházmegyei bizottság elé, amely aztán az építkezési iratok és ezen küldöttségi jelentés alapján határoz az építkezés engedélyezése tárgyában.

11. §. Templomok, tornyok, iskolák építése esetén az egyházmegyei építési bizottság az engedély megadása előtt az állam-építészeti hivatal véleményét is kikéri.

12. §. Az egyházmegyei építési bizottság határozatának érvényességéhez megkívánatik, hogy a bizottsági ülésen az elnökségen és szakértőn kívül 1 lelkészi és 1 világi tag jelen legyen.

13. §. Az egyházmegyei építkezési bizottság határozatát az építkezéssel összefüggő iratok visszaadása mellett az esperes közli az építkező egyházzal, visszatartván a tervrajz, költségvetés, műszaki leírás II-od példányait.

14. §. Az esperes évi jelentése keretében az időközben megadott építkezési engedélyekről az egyházmegyei közgyűlésnek jelentést tesz.

15. §. Az egyházmegyei építkezési bizottság határozata ellen, a határozat vételétől számított 15 napon belől az egyházmegyei közgyűléshez lehet felebbezni.

16. §. A jogérvényessé vált építkezési engedély alapján az építkező egyház az építési munka végzésére, esetleg az építkezési anyagok beszerzésére is nyilvános árlejtést hirdet, megköti a vállalkozóval 2 példányban a szerződést, mely a vállalkozó részéről azonnal, az építkező egyház részéről azonban csak az esperesnek, az egyházmegyei szakértő és egyházmegyei ügyész véleményének meghallgatása után történő helybenhagyásával válik érvényessé.

17. §. Az építkezés csak a megerősített szerződésnek az esperes

által leendő visszaadása után kezdhető meg. A szerződés 1 példánya a 13. §-ban említett iratokhoz csatolva, az esperesi hivatalban marad.

III. FEJEZET.

Épületek és azok méretei.

18. §. Az alsóborsodi ref. egyházmegyének minden lelkészi és tanítói hivatalt fenntartó egyházközsége köteles építtetni és fenntartani:

a) templomot vagy imaházat, melyben az ülőhelyek száma a gyülekezeti lélekszám $\frac{3}{5}$ -öd részének megfelelően;

b) iskolát, illetőleg tantermet, amelynek építésére vonatkozólag a mindenkor érvényben levő egyházkerületi és konventi szabályrendeletek az irányadók;

c) lelkészlakot, mely 4 lakószobából, 1 (egy) hivatalos helyiségből — amely esetleg káplánlakásul is szolgálhat — konyhából, kamarából és pincéből áll, amennyiben pedig épület-átakítás történik, 3 szobás lakás és külön hivatalos helyiség illeti meg a lelkészt;

d) tanítólakot, melynek 3 szobából, konyhából, kamarából és pincéből kell állania;

e) 24-nél több presbiterrel rendelkező egyházközségekben lehetőleg külön tanácsterem építendő. Ahol külön tanácsterem nincs, ott a presbiteri ülések a tanórákon kívüli időben az iskolákban tartandók.

19. §. Úgy a lelkészi, mint a tanítói lakásnál szemelőtt tartandó, hogy azok, mint középületek legalább is 1 (egy) méter mélyen fekvő szilárd alapra építtessenek; falazatuk belső magassága 3·5 méternél alacsonyabb ne legyen s a lakószobák padlózata a földszintnél legalább is 0·5 méterrel magasabban feküdjék.

20. §. Úgy a lelkészi, mint a tanítói lakásban legalább 2—2 lakószobának a szélessége és hosszúsága is 5—5 méternél, a konyha szélessége 4 méternél, hosszúsága 5 méternél kevesebb ne legyen. A konyha takaréktűzhellyel, sütőkemencével, a szobák fűtőkályhával látandók el. Valamennyi szobának deszka-padlózata, a konyhának legalább cement-lapokkal leendő kirakása feltétlenül kívántatik.

Sár-tapasszal ellátott padlás vagy mennyezet készítenő.

21. §. Úgy a lelkészi, mint a tanítói lakás legalább is 1·5 méter szélességben cement-lapokkal kirakott tornáccal látandó el.

22. §. Szomszédos telkek tulajdonosainak egyházi telkekre nyíló ablakok alkalmazása nem adható meg.

IV. FEJEZET.

Fal- és fedőanyag.

23. §. Templomok, tornyok falai csakis kőből és téglából; iskolák, lelkész- és tanítólakok falazatai az 1 méter mély fundamentumon felül kő, téglas vályog vegyületekből is állhatnak.

24. §. A fedőanyagok tűzállóak legyenek; gyúlékony és könnyen lángot kapó anyagokkal sem fő-, sem melléképületeket fedni nem szabad.

V. FEJEZET.

Melléképületek.

25. §. Úgy a lelkési, mint a tanítói lakon, ha a hivatalnokok földet is hasznélveznek, lenni kell megfelelő nagyságú és berendezésű istállónak, szekérszinnek, szerszamos kamarának, magtárnak, törekesnek; általában pedig lenni kell sertésólnak, hizlalónak, baromfiólnak, melyek a lakóháztól legalább is 10 méter távolságban helyezendők el; lenni kell egy szívó- és nyomószerkezettel bíró, az illemhelytől, trágyateleptől 10 méter, a szomszédos telkektől legalább 2 méter távolságra fekvő kútnak.

Lenni kell illemhelynek, amely, ha az épület belsejében helyeztetnék el, a teleknek lehetőleg eltakart részén építendő és pedig a kutaktól 10 méter, a szomszédos telektől 3 méter távolságban. Az illemhelyek kő, téglas, vagy beton falazatú emésztögödörrel és az illem szempontjából kifogás alá nem eső elfedő falépitménnyel látandók el.

VI. FEJEZET.

Vegyes intézkedések.

26. §. Az építkezések csak képesített építőiparos alkalmazásával, 10% óvadékképes biztosíték letétele s legalább 2 évi felelősség kikötése mellett eszközölhetők; a felelősség biztosítására letett 10% óvadék mellett az építési összeg 5%-a is visszatartandó.

27. §. Az 500 koronát meghaladó — tehát engedélyezéshez kötött új építkezések és átalakítások munkáinak ellenőrzése céljából a helyi presbitérium építetű bizottságot alakít, vagy szakértőt bíz meg, hogy a munkára felügyeljen s ha hibát talál, arról a presbitériumot azonnal értesíti.

28. §. E szabályrendelet értelmében engedélyezett új épületek, átalakítások csak az egyházmegye szakértőjének, vagy az egyházmegyei elnökség által megbízott más szakértőnek felülvizsgálata, megfelelő szakvéleménye s az esperesi hivatal beleegyezű nyilatkozata alapján vehetők át. Az átvételt az egyházközség presbitériuma, vagy ennek kebeléből kiküldött építési bizottság eszközli.

29. §. Úgy a lelkésznek, mint a gondnoknak kötelességévé tétetik az elrongyolott épületrészek, vagy használhatatlanná vált épületekről az egyházi látogatásnak esetről-esetre jelentést tenni és a hiányos épületrészek kijavítására s a használhatatlan épületek helyett új épületek emelésére az illetű egyházközség az egyházmegye által kötelezendű.

30. §. E szabályrendelet megtartására az egész presbitérium fegyelmi büntetés (E. T. V. t.-c. 34. §-ai 1., 2., 4., 6.) és anyagi felelősség terhe mellett köteleztetik. E tekintetben az ellenőrzés az egyház és iskolalátogató küldöttségek joga és kötelessége.

31. §. E szabályrendelet 1913 október 1-sű napján lép életbe.

II.

Általános temetői szabályrendelet az alsóborsodi ref. egyházmegye területén levű egyházközségek számára.

I. Általános szabályok.

1. §. Minden egyházközség presbitériuma a presbitérium tagjai közül állandó temetői bizottságot választ, melynek tagjai a lelkészen és gondnokokon kívül három egyházttag, e bizottság tagjai közül egyet a presbitérium temető-gondnoki címmel és hatáskörrel ruház föl.

2. §. A temetői bizottság feladata: a temetők rendben tartása, a helyi viszonyokhoz alkalmazkodű befásítása, szépítése, a kegyeletes érzés ápolása és a temetőknek nevezett célokkal összeegyeztetű hasznosítása, valamint a halottak napján elharapódzott temető-kivilágítások megszüntetését célzű intézkedések lehetőség szerinti megtétele.

3. §. A temetői bizottság elnöksége mindenkor a presbitérium elnöksége, mely minden év elején, de a szükséghez képest bármikor is összehívja a temetői bizottságot, rendes költségelőirányzatot készít, melybe a folyó évre tervezett munkáltatásokat, azok díjait, a remélhető bevételeket, adományokat, felveszi s megerősítés végett a presbitérium elé terjeszti.

4. §. A temető-gondnok a temetőkről külön számadást vezet, melyet a bizottság vizsgálata után, minden polgári év végén, felülvizsgálás és további eljárás végett szintén a presbitérium elé terjeszt.

5. §. A temetők jövedelme elsősorban a 2. §-ban megjelölt célokra fordítandó; ha azonban ezen célok megvalósítása után felesleg mutatkozik, e felől a presbitérium szabadon intézkedik.

6. §. A temetői munkadíjak kifizetése rendszeres elnöki utalványozás alapján történik.

7. §. A rendőrkihágási ügyek vitelénél az egyházat s temetőt a polgári hatóságokkal szemben lelkész-elnök és temető-gondnok képviselik.

II. Különös szabályok.

8. §. A temetkező felek, az idevonatkozó polgári törvények betartása mellett, régi sírba temethetnek, családi sírokat fenntarthatnak, sírboltokat építhetnek.

9. §. Az egyes sírok területe és a sírok köze a helyben szokásos méretek szerint állapíttatik meg. Sírhelyet minden rendes egyházi-adófizető család a maga halottja részére esetről-esetre ingyen kap; a vagyontalan, idegen vallásfelekezettű is, ingyen, a vagyonnal bíró pedig, a temető-bizottság által, vagyoni viszonyai szerint megállapított összegért.

10. §. Sírhely bekerítésért és sírbolt építéséért az azt óhajtó felek a temetői bizottság által megállapított összeget fizetik.

11. A sírgondozás kegyeletos művelet lévén, minden sírtulajdonos család évente kétszer, márczius hóban és november hó első felében, köteles hozzátartozóinak sírját megtisztogattatni. A sírok díszbokrokkal, virágokkal beültetése, mint szintén, ahol a helyi viszonyok lehetővé teszik, temető-őrök állítása, hívánatos; utóbbi a presbitérium hatáskörébe utaltatik.

Ezen szabályrendelet 1913. év október hó 1-ével lép életbe.

Kimutatás a közalapi, segélyalapi, persely-pénz s felsőbb leányiskolai kötelezettségekről.

Sorszám		Köz-alap		Segély	Agent.	Kish.	Virág-vasárn.	Szent-három.		Októ-ber v.		Fel-sőbbbl.
		K	f	K	K	K	K	K	f	K	f	K
1	Alsószolca	87	52	9	9	6	3	1		2		10
2	Aróktó	80	16	11	11	5	3	1		2		10
3	Átány és szórványai	201	04	23	23	10	4	1		2		10
4	Borsodgeszt	54	—	7	7	1	2	1		1		5
5	Borsodharsány	49	92	6	6	1	2	1		1		5
6	Böcs	132	96	17	17	6	3	1		2		10
7	Bükkaranyos	53	52	6	6	1	2	1		1		6
8	Bükkzsércz	61	60	8	8	1	2	1		1		5
9	Cserépfalu	160	16	19	19	6	4	1		2		15
10	Diósgyőr	155	04	20	20	6	4	1		2		15
11	Diósgyőrvasgyár	72	—	5	6	3	2	1		1		10
12	Eger és szórványai	66	24	7	7	1	2	2		2		5
13	Egerlövő	103	20	12	12	5	3	1		2		20
14	Emőd	72	56	9	9	2	2	1		1		10
15	Felsőábrány	32	24	4	4	1	1	1		1		5
16	Gelej	95	36	12	12	4	3	1		2		10
17	Hejőbába	23	44	3	3	2	1	1		1		5
18	Hejőcsaba	105	52	8	8	5	3	1		2		10
19	Hejőpapi	66	—	9	9	3	3	1		2		10
20	Hejőszalonta	30	56	3	3	1	1	1		1		3
21	Heves	34	40	3	3	2	1	1		1		8
22	Igriczi	73	52	10	10	4	3	1		2		12
23	Kisgyőr	109	92	13	13	3	3	1		2		10
24	Kistokaj	49	92	6	6	2	2	1		2		5
25	Ládháza	28	80	3	3	2	2	1		2		8
26	Mezőnyék	23	76	—	—	—	—	—		—		—
27	Mályi	16	64	—	—	—	—	—		—		—
28	Maklár és szórványai	34	40	3	3	2	2	1		1		5
29	Andornak	10	46	—	—	—	—	—		—		—
30	Mezőcsát	309	04	38	38	15	8	2		4		20
31	Mezőkeresztur, szórványai	289	52	33	33	16	8	2		4		20
32	Mezőnagymihály	79	44	10	10	4	3	1		2		10
33	Miskolcz	1086	48	120	120	20	17	6		15		50
34	Nemesbikk	60	40	8	8	3	3	1		2		10
35	Noszvaj	106	88	13	13	4	3	1		2		10
36	Ónod	67	28	9	9	3	3	1		2		12
37	Poroszló	276	56	34	34	10	7	2		5		20
38	Sajókeresztúr, szórványai	52	16	6	6	3	3	1		2		10
39	Sály	75	60	9	9	4	2	1		2		8
40	Tibolddaróc	42	40	—	—	—	—	—		—		—
41	Szirma	68	24	9	9	4	2	1		2		10
42	Tiszadorogma	83	44	10	10	3	2	1		2		8
43	Tiszakeszi	154	16	19	19	5	4	1		2		10
44	Tiszanána	147	92	18	18	10	5	2		4		40
45	Tiszaoszlár	30	96	4	4	3	2	1		1		6
46	Tiszapalkonya	60	24	9	9	3	3	1		2		6
47	Tiszaszederkény	109	62	12	12	6	4	2		2		15
48	Tiszatarján	85	92	11	11	4	4	1		2		15
49	Tiszavalk	48	32	6	6	4	2	1		2		5
50	Ujlőrincfalva	18	08	1	1	1	1	0 50		0 50		2
51	Vatta	42	—	4	4	3	3	1		2		5
		5381	68	617	617	214	152	57	50	102	50	509

Kérdő-íveken feljegyzett igények.

Sorszám	Alsóborsod	Évi szükséglet	Egyszersmindenkori
1	Alsózsoltza	25092 —	81000 —
2	Ároktő	11660 —	142000 —
3	Átány	20500 —	44000 —
4	Borsodgeszt	20200 —	104000 —
5	Borsodharsány	12700 —	48000 —
6	Böcs	24500 —	121000 —
7	Bükkaranyos	13000 —	126000 —
8	Bükkzsércz	19300 —	88000 —
9	Cserépfalu	25050 —	116000 —
10	Diósgyőr	35900 —	245000 —
11	Diósgyőrvasgyár	3800 —	80000 —
12	Eger	57743 75	875000 —
13	Egerlővő	16047 —	78000 —
14	Emőd	17100 —	167900 —
15	Felsőábrány	14600 —	114600 —
16	Gelej	16716 —	57800 —
17	Hejőbába	14100 —	86000 —
18	Hejőcsaba	14650 —	73200 —
19	Hejőpapi	13804 —	69000 —
20	Hejőszalonta	8775 —	40831 —
21	Heves	6887 —	24000 —
22	Igriczi	8812 54	60000 —
23	Kisgyőr	13860 75	78000 —
24	Kistökaj	18540 —	113500 —
25	Ládháza	20300 —	79000 —
26	Mezőnyék	—	—
27	Mályi	7200 —	30000 —
28	Makiár	9200 —	80000 —
29	Andornak	6500 —	141000 —
30	Mezőcsát	35400 —	122000 —
31	Borsod-Mezőkeresztes	62480 —	297000 —
32	Mezőkövesd	—	—
33	Mezőnagymihály	11508 48	135000 —
34	Miskolcz	170600 —	1970000 —
35	Nemesbikk	9700 —	55000 —
36	Noszvaj	23072 —	37000 —
37	Ónod	17000 —	52200 —
38	Poroszló	31580 —	112800 —
39	Sajókeresztúr	10146 —	28145 —
40	Sály	24100 —	146000 —
41	Tibolddaróc	16500 —	110000 —
42	Szirma	14480 10	57000 —
43	Tiszadorogma	17500 —	105895 —
44	Tiszakeszi	19550 —	82565 18
45	Tiszanána	30300 —	126000 —
46	Tiszaoszlár	11584 56	55000 —
47	Tiszapalkonya	10520 —	30000 —
48	Tiszaszederkény	13280 40	27000 —
49	Tiszatarján	17643 —	105000 —
50	Tiszavalk	11503 —	80500 —
51	Újlőrinczfalva	9248 —	59400 —
52	Vatta	14900 —	125000 —
		1059133 58	7281336 18

TARTALOMJEGYZÉK.

Közgyűlési ügyek.

1. A gyűlést megelőző isteni tisztelet.
2. A gyűlés megnyitása.
3. A gyűlés megalakulása.
4. Elmaradtak igazolása.
5. Esperesi jelentés.
6. Diósgyőrvasgyári és felsőábrányi lelkész-választás tudomásul vétele.
7. Fűry Gyula poroszlói tanító emléke.
8. Fogarassy Jenő búcsúzása nyngalomba vonulása alkalmából.
9. Lelkeszi korpótlék-törvény ügye.
10. Cserépfalu iskolai építkezése.
11. Felsőábrány lelkészének hivatalába beerősítése.
12. Tanítóválasztások megerősítése.
13. Tanügyi bizottsági elnöki jelentés.
14. Kistokaj lelkész-lak építésére kötelezése.
15. Négyes temetőügye a telekkönyvi betét-szerkesztés idejére halasztatik.
16. Ujlőrinczfalva birtok-ügye rendeztetett.
17. Temetői általános szabályrendelet szövege megállapítottatik.
19. Átány temetői szabályrendelete jóváhagyást nyer.
19. Építkezési szabályrendelet szövege megállapítottatik.
20. Építési bizottság megalakítása.
21. Átányi lelkeszi díjlevél-ügy rendezése.
22. Bükkaranyos medertisztítási ügye a presbitériumnak visszaadatik.
23. Gelej egyházi adóügye tudomásul szolgál.
24. Egyházközségi bíróságok az érdekelt helyeken megalakítottak.
25. Bükkzsérczen a baptisták külön temető-helyet kaptak a községtől.
26. Lelkész-értekezleti pályatétel megfejtéséről szóló jelentés.
27. Belmissiói munkák megállapítása.
28. Egyházkerületi lelkészértekezlet helyett „egyházkerületi egyházi értekezlet“ legyen.
29. A konventi kérdő-ívek s a lelkeszi és kántori fizetések ügye.
30. Nyugdíj-bizottság megalakítása.
31. Adócsökkentési bizottság kiküldése.

32. Konventi vagyonleltári ügy.
33. Alsózsolcza templom-szék rendezési ügye.
34. Borsodgeszt egyházfenntartási alapot létesít.
35. Cserépfalu 3 tanítói állás díjlevelét kéri jóváhagyni.
36. Felsőáarány ideiglenes költsön ügye.
37. Hejőbába feles lelkészt kérő folyamodványa visszaútasíttatik.
38. Hejőbába építkezési ügye.
39. Tiszadorogma ideiglenes költsön-ügye.
40. Marsalko Endre lemondása lelkészi állásáról.
41. Túry Sándor káplántartásra engedélyt kér.
42. Egyhm. segélytkérő egyházak.
43. Mezőkövesd fiók-egyházzá alakul.
44. Cserépfalu a III-ik tanítói állásra Tóth M. alkalmazza.
45. Tanítóegyleti tagsági díjak ügye.
46. Tanító-egylet felterjesztése az iskolai könyvtár ügyében.
47. Kisgyőr ideiglenes költsön-ügye.
48. Egyházlátogatók kiküldése.
49. Segéd-lelkész bekebelezés.
50. Közalapi tőke-segély kérvények (I. sorozat).
51. " " " (II. ").
52. " " " (egyszersmindenkorra).
53. Bükkaranyos Gusztáv Adolf-egyleti kérvénye.
54. Közalapi járulék-kimutatás 1913-ra.
55. Jegyzőkönyv hitelesítés.

Bírósági ügy.

Időszaki tanács megalakítása.

Mellékletek.

1. Építkezési szabályrendelet.
2. Temetői szabályrendelet.
3. Kimutatás a közalapi, segélyalapi, perselypénz kötelezettségekről.
4. Kimutatás a konventi kérdő-íveken feljegyzett igényekről.

